

සංගීතය (පෙරදිග)

08 ශ්‍රේණිය

කාර්ය පත්‍රිකා සංග්‍රහය

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය
අමීපාර

පටුන

පිටුව

1. තාලයක කොටස්	1 - 3
2. මිශ්‍ර මත්කැටි සහිත තාල පද හා දේශීය තිත් ප්‍රභේද	4 - 6
3. සිතාරයේ ස්වභාවය , ස්වර පිහිටීම හා ව්‍යුහය	7 - 10
4. එස් රාජයේ ස්වභාවය , ස්වර පිහිටීම හා ව්‍යුහය	11 - 14
5. නූර්ති රංග සම්ප්‍රදාය	15 - 16
6. නව නාට්‍ය ගී ගායනය	17 - 18
7. සරල ගීතයක කොටස්	19 - 20
8. හපන් ගී	21 - 22
9. ගැමි ගීයේ විශේෂ ලක්ෂණ	23 - 25
10. කෙත හා බැඳි ගී	26 - 28
11. මව් පියා ගුණ වරුණ ගී	29 - 30
12. නාඩගම් නාට්‍ය සම්ප්‍රදාය	31 - 32
13. නාඩගම් හා නූර්ති රංග සම්ප්‍රදායන්හි විශේෂතා	33 - 34
14. සඳැස්මත් හා ගීමත්	35 - 36
15. යතිය සහ යති සහිත ගී පද ප්‍රස්තාර	37 - 38
16. බටහිර ප්‍රස්තාරකරණයේ මූලිකාංග (රේඛා මණ්ඩලය මත ස්වර පිහිටන අයුරු)	39 - 40
17. රවින්ද්‍ර ගී	41 - 42
18. කිතුනු බැති ගී	43 - 44
19. ගී පද නිර්මාණය	45 - 46
20. ගී තනු නිර්මාණයේ අත්හදා බැලීම් සිදු කරයි	47 - 48

විෂය:- පෙරදිග සංගීතය

ශ්‍රේණිය:- 08

පාඩම/ඒකකය:- තාලයක කොටස්

ගුරුවරයාගේ නම:- ඩබ්.එම්.ඉනෝකා උදයංගනි වනසිංහ

පාසල:- අම්/ මංගලාරාම මහ විදුහල

තාලයක කොටස්

- ගායනය වාදනය නර්තනයේදී කාලය මනිනු ලබන ඒකකය තාලය නම් වේ.
- තාලයක කොටස් කීපයකි. එනම් මාත්‍රා, විභාග, ආවර්ත, යේකාව, සමස්ථානය, බලිය සහ අනුතාල වශයෙනි.

දැන් අපි මෙම කරුණු එකින් එක අධ්‍යයනය කරමු.

මාත්‍රා

- තාලයක කුඩාම ඒකකය යි. තාලයේ කාලය මනිනු ලබන්නේ මාත්‍රා වෙනි.

විභාග

- මාත්‍රා කීපයක් එක් වීමෙන් විභාගයක් සෑදේ. බටහිර සංගීතයේ මෙය බාර් (Bar) නමින් හැඳින්වේ.

ආවර්ත

- විභාග කීපයක් එක් වීමෙන් තාල ආවර්තයක් සෑදේ. එනම් තාලයක, පළමු මාත්‍රාවේ සිට අවසාන මාත්‍රාව දක්වා සම්පූර්ණ කොටස් අවසන් කර නැවත සමග්‍රහයට පැමිණීම ආවර්තය කි.

යේකාව

- නිශ්චිත මාත්‍රා සංඛ්‍යාවකට අනුව ක්‍රමවත් ලෙස සකස් කර ගන්නා අවනද්ධ අක්ෂර සමූහය යේකාව නම් වේ.
- එනම් තබ්ලාවෙන් වාදනය කරන සම්පූර්ණ තාලයයි.
- උදාහරණ දාදරා තාලයේ යේකාව වනුයේ ධ ධි න/ධ තු න යනුවෙනි.

සමස්ථානය

- තාලයෙහි ප්‍රබල ස්ථානය සමග්‍රහය නොහොත් සමස්ථානය යි. තාලයක ආරම්භක ස්ථානයේ යෙදෙන මෙහි තාල සංඥාව වනුයේ (X) ලකුණයි. අනිත් තාල දැමීමේදී ඒ මත අත්ප්‍රධිය ගසනු ලැබේ.

බලිය

- සමස්ථානය හඳුනා ගැනීමට උපකාරී වන ස්ථානය බලිය වන අතර එය තාලයේ දුර්වල ස්ථානය ලෙස හඳුන්වයි. තාලයක් ලියා තැබීමේදී (0) ලකුණින් බලිය දක්වන අතර අනිත් තාල දැමීමේදී මෙම සලකුණ මත අත්ප්‍රධිය නොගසා අත ඉවතට ගනු ලැබේ.

අනු තාල

- සමස්ථානය හා බලිය හැරුණු විට 2,3,4 ආදී වශයෙන් ඇත්තේ අනු තාලයි. අනිත් තාල දැමීමේදී මේ මත අත්ප්‍රධියක් ගසනු ලැබේ.

➤ තවදුරටත් තාලයක කොටස් හඳුනාගැනීම සඳහා පහත සඳහන් තාලය අධ්‍යනය කරන්න.

ත්‍රිතාලය																
මාත්‍රා	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
යේකාව	ධා	ධිං	ධිං	ධා	ධා	ධිං	ධිං	ධා	ධා	තිං	තිං	තා	තා	ධිං	ධිං	ධා
තාලසංඥා X					2				0				3			
සමස්ථානය					2 වන අනුතාලය				බලිය				තුන්වන අනුතාලය			
විභාග				විභාග				විභාග				විභාග				
ආචර්ත 01																

කාර්ය පත්‍රිකාව

❖ පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සඳහා නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.

01.) තාලයේ ප්‍රබල ස්ථානය

i. බලිය වේ

ii. සමස්ථානය වේ

iii. යේකාව වේ

iv. අනුතාල වේ.

02.) විභාග කීපයක් එක් වීමෙන් සෑදෙන්නේ

i. මාත්‍රාවකි

ii. ආචර්තයකි

iii. යේකාවකි

iv. තාලයකි

03.) හින්දුස්ථානී තාල පද වාදනය කරනු ලබන්නේ

i. මද්දල යෙති.

ii. ගැට බෙරයෙ නි.

iii. තබ්ලා වෙති.

iv. තම්මිට්ටමෙ නි.

04.) සෑම තාලයකම සමස්ථානය පිහිටන්නේ

i. පළමු මාත්‍රාව මතය.

ii. දෙවන මාත්‍රාව මතය.

iii. තුන්වන මාත්‍රාව මතය.

iv. හතරවන වන මාත්‍රාව මතය.

05.) මාත්‍රා කීපයක් එක් වීමෙන්

i. යේකාවක් සෑදේ.

ii. විභාගයක් සෑදේ.

iii. තාලයක් සෑදේ.

iv. ගීතයක් සෑදේ.

06.) සමස්ථානය හා බලිස්ථානය සඳහා යොදන සංකේත වන්නේ පිළිවෙලින්

i. 0 X

ii. 2 0

iii. X 3

iv. X 0

07.) ධ සි න/ධ තු න මෙම තාලය

i. දාදරා තාලය වේ.

ii. ත්‍රිතාලය වේ.

iii. ජප් තාලය වේ.

iv. බෙම්ටො තාලය වේ.

08.) තාලයේ දුර්වල ස්ථානය වන්නේ

i. අනුතාල

ii. බලිය

iii. යේකාව

iv. විභාග

09.) ඔබ අධ්‍යනය කර ඇති තාල තුළ පිහිටන අඩුම මාත්‍රා හා වැඩිම මාත්‍රා සංඛ්‍යාව පිළිවෙලින්

i. 3 හා 5

ii. 4 හා 2

iii. 2 හා 4

iv. 2 හා 5

10.) තාලයේ කුඩාම ඒකකය

i. ලය වේ.

ii. මාත්‍රා වේ.

iii. ස්වර වේ.

iv. තිත වේ.

❖ පහත ප්‍රශ්න සඳහා කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

11.) ඔබ දන්නා තාලයක් නම් කර එහි යේකාව ලියන්න.

12.) සමස්ථානය හා බලිය හඳුන්වන්න.

13.) තාලයක කොටස් නම් කරන්න.

14.) "ස ව න / පි න න / ගී - ත / මී හි ර" යන ගී පාදයේ දාදරා තාලයේ ආවර්ත කීයක් ඇත්ද.

15.) ඔබ දන්නා තාල පදයක් නිවැරදි තාල සංඥා සහිතව ප්‍රස්තාර කරන්න.

විෂය:-පෙරදිග සංගීතය

ශ්‍රේණිය:-08

පාඩම/ඒකකය:-මිශ්‍ර මත්කැට් සහිත තාල පද හා දේශීය තිත් ප්‍රභේද.

ගුරුවරයාගේ නම:- ඩබ්.එම්.ඉනෝකා උදයංගනි වනසිංහ

පාසල:- අම් / මංගලාරාම මහ විදුහල

මිශ්‍ර මත්කැට් සහිත තාල පද හා දේශීය තිත් ප්‍රභේද.

හින්දුස්ථානි සංගීතයේ මිශ්‍ර මත්කැට් සහිත තාල පද ලෙස ජප් තාල් හා දීප් වන්දි තාල හැඳින්විය හැක.
ජප් තාලය.

X	2	0	3
1 2	3 4 5	6 7	8 9 10
ධි න	ධි ධි න	ති න	ධි ධි න

මෙම තාලය මත නිර්මාණය වූ ගීත ලෙස,

1. රන්වන් කරල් සැලෙයි.
2. සබඳ අපි කඳු නොවෙමු.
3. ලෝකයක් නසන්නට.
4. ඔබයි රමා සඳ කිරණ.

දීප්වන්දි තාලය.

X	2	0	3
1 2 3	4 5 6 7	8 9 10	11 12 13 14
ධ ධි -	ධ ධි ධි -	ත ති -	ධ ධි ධි -

මෙම තාලය මත නිර්මාණය වූ ගීත ලෙස

1. මොකද මැණිකේ හනික යන්නේ.
 2. ඇසේ මතුවන කඳුළු බිඳු ගෙන.
 3. සැඳෑ කළුවර කුර කුරගගා විත්.
 4. සිනහවෙන් හෝ කතාවෙන් බැ.
- ආදිය සඳහන්කල හැක.

ඕනෑම හින්දුස්ථානි තාලයක් අතින් නිරූපණය කිරීමේදී පිළිගත් ක්‍රමවේදයක් ඇත එම ක්‍රමය පහත වගුවේ දැක්වේ.

නම	සංඥාව	අත්තල යෙදීමේ දී කළ යුතු දේ
සමස්ථානය	X	මෙම සංඥාව යොදා ඇති ස්ථානයේ දී අත්ප්‍රධියක් ගසන්න.
බලිය	0	මෙහිදී අත ඉවතට ගන්න(අත්ප්‍රධි නොගසා).
අනු තාල	2,3	මෙහිදී අත්ප්‍රධියක් ගසන්න.
මාත්‍රා	1,2,3,4	සංඥාවක් යොදා නොමැති ඉලක්කම් වල දී වම් අතේ අත්තල මත දකුණතේ සුලභිල්ල වෙදභිල්ල මැදභිල්ල යන අනු පිළිවෙලට ඇඟිලි තබන්න(එක් අක්ෂර යකට එක බැගින්).

ඉහත නින්ද්‍යාස්ථානී තාල පද වල බෙදීමට සමාන දේශීය තාල පද ද ඇත. ඒවා “තිත්” නමින් හැඳින්වේ. මෙහිදී තිත් රූප දෙකක් මිශ්‍ර වන බැවින් ඒවා “දෙතිත්” යනුවෙන් හැඳින්වේ. එම තිත් රූප ප්‍රස්ථාර කිරීමේදී අඩු මාත්‍රා සංඛ්‍යාවක් ඇති විභාගය මුලින්ද වැඩි මාත්‍රා සංඛ්‍යාවක් ඇති විභාගය දෙවනුවද යොදනු ලැබේ. මෙහිදී අඩු මාත්‍රා සංඛ්‍යාව ඇති විභාගයේ පළමු මාත්‍රාව මත තිත් (^) සංකේතය ද , වැඩි මාත්‍රා සංඛ්‍යාව ඇති විභාගයේ තෙයි (/) සංකේතය ද යොදනු ලැබේ. එම දෙකින් ප්‍රභේද මොනවාදැයි බලමු.

සුළු මැදුම් දෙතිත්.

	^	/	^	/
	1 2	3 4 5	1 2	3 4 5
උඩරට	දො 0	ජි 0 ත	ග ත	දො 0 ත
පහතරට	ගු 0	දෙ ග ත	ග ත්	ත ගු 0
සබරගමු	ජි 0	ජි මි ත	ත ක	ත කි ට
ජන ගී පාදයක්	මො ර	හි ළු ටු	ද මි	ප නා S

මැදුම් මහ දෙතිත්.

	^	/	^	/
	1 2 3	4 5 6 7	1 2 3	4 5 6 7
උඩරට	දො 0 දො	ජි 0 ග ත	ජි ග ත	දො 0 ග ත
පහතරට	ගු 0 ද	ග දි ග ත	ග ත් ත	ගු දි ගු ද
සබරගමු	ජි මි ත්	ත ක් කි ට	ත ක ට	ජි 0 ත ක
ජන ගී පාදයක්	උ දු ල	ත රු වු ල	ව ත ල	සො දු රු S

සුළු මහ දෙතිත්

	^	/	^	/
	1 2	3 4 5 6	1 2	3 4 5 6
උඩරට	දො 0	දො 0 ජි 0	ජි 0	ග ජි ග ත
පහතරට	දො 0	දො 0 ග ත	ග ත්	දි ත් ත කු
සබරගමු	ජි 0	ජි මි කි ට	ත ත්	ත රි කි ට
ජන ගී පාදයක්	ව ත් ලි ත්	නි ල් ගෙ ල තු ල් බි ගු	නි ල් දැ ල්	ර ල් ව ර ලා S S S

ඉහත තාලයන්ට හා තිත් රූපයන්ට අමතරව වේග රිද්මයට අයත් තාලයක් ඇත. එය බටහිර සංගීතයේ (6/8) SIX EIGHT RHYTHM යනුවෙන්ද, දේශීය සංගීතයේ දී “කඩිනම් මැදුම් තනි තිත්” වශයෙන්ද හඳුන්වයි.

එම රිද්මයට අනුව ගැයෙන ගීත වන්නේ වේග රිද්මයට අනුව ගැයෙන ගීතයි.

උදාහරණ ලෙස,

01. අම්බිලි මාමේ ඔබ මොකද කරන්නේ
03. දන්න වංගුං අප කන්නසාමි
05. අහසට පිඹිනා එරන් කළේයා

02. කොටු වැටිව්ව පුංචි සරම
04. යුද්දෙන් ඇවිත් සිඳුපිට

යන ගීත හැඳින්විය හැකිය.

කාර්ය පත්‍රිකාව :

- පහත ප්‍රශ්න සඳහා නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.

1.) ජප් තාලයේ තාල සංකේත පිහිටා ඇති අයුරු දක්වන්න.

- i. X 2 0 3 ii. X 2 3 iii. X 0 2 3 iv. X 3 2 0

2.) මාත්‍රා 3/4 වශයෙන් විභාග වන කාලය වන්නේ.

- i. ආදරා කාලය ii. ජප් කාලය iii. දීප්වන්දි කාලය iv. ත්‍රිකාලය

3.) X - / X X - / X - / X X - මෙම රිද්ම රටාවට අනුරූප වන දේශීය තිත් කාල රූපය වන්නේ,

- i. සුළු මැදුම් දෙකින ii. මැදුම් මහ දෙකින iii. සුළු මහ දෙකින iv. මැදුම් තනි තින.

4.) ජප් හා දීප් වන්දි කාලවලට අයත් මාත්‍රා සංඛ්‍යාව වන්නේ පිළිවෙලින්,

- i. 10 , 14 ii. 12 , 10 iii. 16 , 14 iv. 14 , 16

5.) සුළු මැදුම් දෙකිනට අයත් ගී පාදය කුමක්ද ?

- i. කො බෝ - / කු රු ලු / ව නේ - / - - - / ii. ශ්‍රී යා - / ම ත් ප ති / උ ම ග / නා - දෙ වි /
iii. මො ර / හි ශ්‍රී ටු / ද ම / ප නා - / iv. සෙ ත් සි රි / දෙ න ම හ / ගු ණ මු හු / දා - න න්

➤ පහත සඳහන් වාක්‍යයන්හි හිස්තැනට සුදුසු වචනය දී ඇති පිළිතුරු මගින් තෝරා ලියන්න.

(තිත්, තෙයි / 8, දුර්වල / සුළු මැදුම් දෙකි , මැදුම් මහ දෙකින / 6/8 / කඩිනම් මැදුම් තනි තින)

6.) මාත්‍රා 2 , 3 වශයෙන් විභාග වන කාලයවන අතර මාත්‍රා 3, 4 වශයෙන් විභාග වන කාලය.....නමින් හැඳින්වේ.

7.) දීප්වන්දි කාලයේ බලිය.....මාත්‍රාව මත යෙදෙන අතර එය කාල පදයක.....ස්ථානය වශයෙන් සැලකේ.

8.) 6/8 රිද්මය දේශීය සංගීතයේ.....තනි තින වශයෙන් හඳුන්වයි.

9.) කාලමිපටින් නිකුත්වන ධ්වනි දෙකහා.....වේ.

10.) බයිලා කපිරිඤ්ඤා ගීත ගැයෙන කාලය වන්නේ.....ට ය.

➤ පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න .

11.) සු පි පි / ව න ම ල් / සු ව ද / පැ ති රි - /

- i. ඉහත ගී පාදය විභාග වී ඇත්තේ කුමන තිත්කටද?
ii. එම තිත්කට අනුව බෙර පදයක් විභාග කර ලියන්න.

12.) සුළු මැදුම් දෙකිනට අයත් ගී පාදයක් ලියන්න.

13.) දෙතිනේ ප්‍රභේද නම් කර ඉන් එක් තිත් රූපයක බෙර පදයක් ප්‍රස්තාර කරන්න.

14.) 6/8 රිද්මයට ගැලපෙන ගීත කීපයක් නම් කරන්න.

15.) පහත ගී පාද අයත් කාල හෝ තිත් රූප නම් කරන්න.

- රන්වන් කරල් සැලෙයි.
- ඇසේ මතු වන කඳුළු මතුවන කඳුළු බිඳු ගෙන.
- අම්බිලි මාමේ ඔබ මොකද කරන්නේ.
- වන් නිල් ගෙල නිල් රල් වරලින් තුල් බිගු දැල්ලා.
- මොර හිඹුටු දම් පනා.
- සැඳෑ කළුවර කුර ගගා වීත්.
- දන්න වංහුං අප කන්නසාමී රාජ ධුරයේ.
- ඔබයි රමා සඳ කිරණ ගණ අන්ධකාරේ.

පාඩම :- සිතාරයේ ස්වභාවය, ස්වර පිහිටීම සහ ව්‍යුහය
 ගුරුවරයාගේ නම :- V.A කුමුදු කුමාරි
 පාසල :- අම් / ඩී. එස් සේනානායක ජාතික පාසල

විෂය :- සංගීතය
 ශ්‍රේණිය :- 8 ශ්‍රේණිය

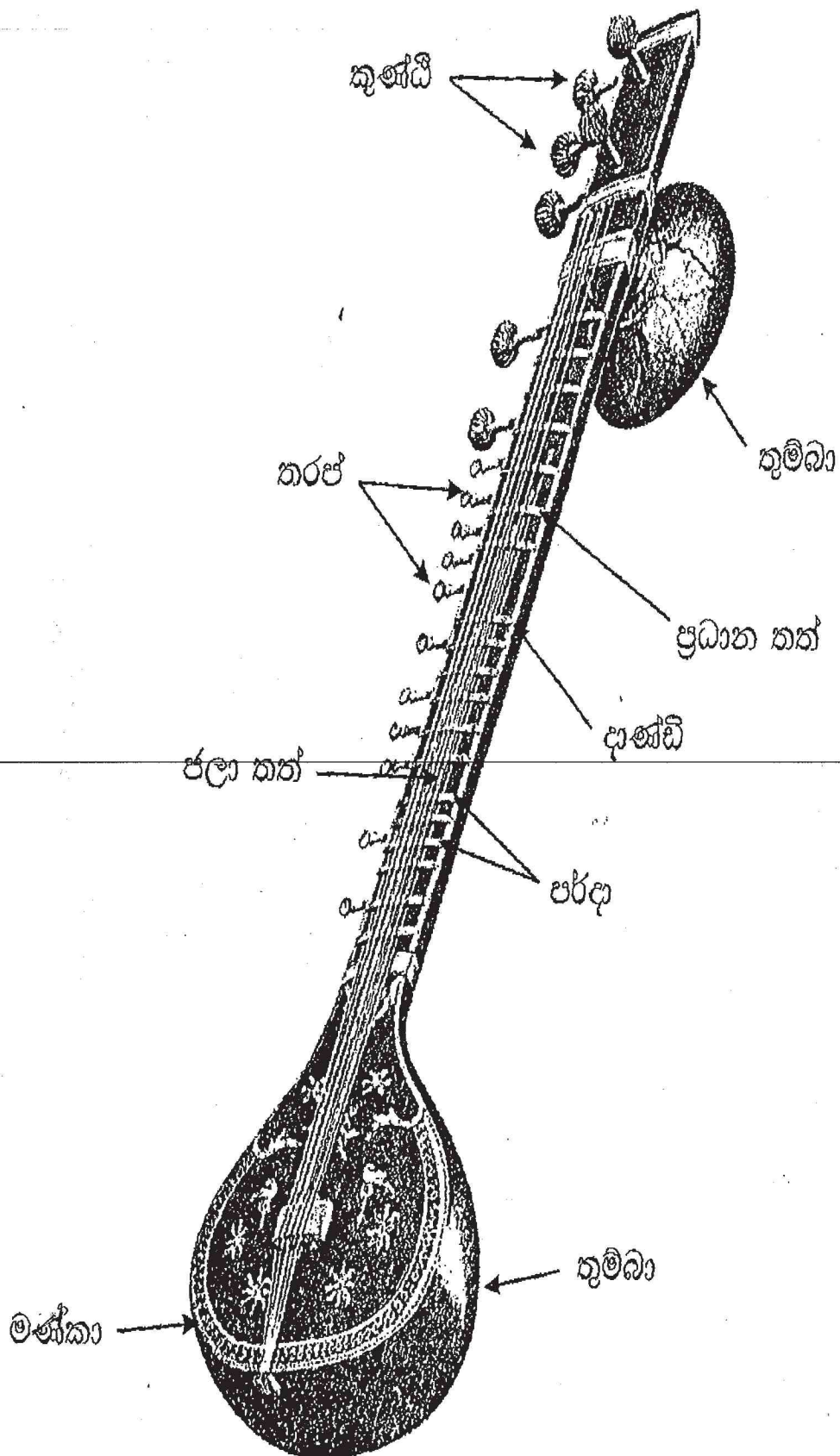
සිතාරයෙහි තොරතුරු

- ❖ උත්තර භාරතීය මෙය හින්දුස්ථානී සංගීතයේ ප්‍රධාන ස්වර වාද්‍ය භාණ්ඩයයි.
- ❖ සිතාරය වයනු ලබන්නේ දකුණතේ දබර ඇඟිල්ලේ පැළඳි මිස්ථාබ් නම් උපකරණයකිනි.
- ❖ සිතාරය තත් 07 කින් යුතු භාණ්ඩයකි. නමුත් ප්‍රධාන වශයෙන් ස්වර නිපදවීම සඳහා එක් තතක් භාවිත කරනු ලබයි. එම තත හඳුන්වන්නේ " නායකී තාර් " නමිනි.
- ❖ සිතාරයේ පර්දා පුවරුව (Fret Board) සහ කුඩා තුම්බාව දැවමය වන අතර ප්‍රධාන තුම්බාව ඉන්දියානු වට්ටක්කා විශේෂයකින් තනාගනු ලබයි.
- ❖ ලොව ප්‍රකට සිතාර් වාදකයා පණ්ඩිත් රව් ශංකර් වන අතර පණ්ඩිත් නිකල් බැනර්ජි, උස්තාද් විලයාත්බාන් යන ශිල්පීන් ද දක්ෂ සිතාර් වාදකයින් වේ.
- ❖ විශාරද ලයනල්, එදිරිසිංහ , විශාරද ඩී. එස්. විජේරත්න , කේ. දයාරත්න, ධර්මසිරි පෙරේරා යන අය ශ්‍රී ලංකාවේ මුල් පෙළෙහි වූ දක්ෂ සිතාර් වාදකයින් වන අතර වර්තමාන නව පරපුරේ දක්ෂ සිතාර් වාදකයින් අතර ආචාර්ය නිර්මලා කුමාරි රුද්‍රිගු, ප්‍රදීප් රත්නායක වැනි අය නම් දරයි.
- ❖ සිතාරයේ ප්‍රධාන තත්වලට අමතරව අනුනාද නිපදවීම සඳහා සිහින් තත් 13 ක් පමණ ඇත. ඒවා තරබ් වයර් ලෙස හඳුන්වයි.
- ❖ සිතාරය උතුරු ඉන්දියාවේ ලක්නව්, දිල්ලි, අග්‍රා, බෙනාරිස් (බරණැස) වැනි ප්‍රදේශවල වඩාත් ප්‍රචලිතය.
- ❖ සිතාරයේ නිර්මාතෘ මෝගල් යුගයේ විසූ පර්සියානු ජාතික සංගීතඥයකු වූ " අමීර් කුෂ්රු " නම් පසිතුමාය.
- ❖ දකුණු ඉන්දියානු කර්ණාටක සංගීතයේ ප්‍රධාන තත් වාද්‍ය භාණ්ඩය වූ " විණාව " පදනම් කොට සිතාරය නිපදවූ බව ඉතිහාසය කියයි.
- ❖ සිතාරය මෙරට සරල සංගීතය සඳහා ද බහුලව භාවිත කරගනු ලබන භාණ්ඩයකි.
- ❖ එහා මෙහා කළ හැකි පර්දා 20ක් (පිත්තල කුරු) පමණ ඇත.
- ❖ විත්තාකර්ෂණීය වූ මධුර නාදයකින් හා කලාත්මක නිමාවකින් යුක්ත වූ අගනා නිර්මාණයක් ලෙස සිතාරය හැඳින්විය හැකිය.

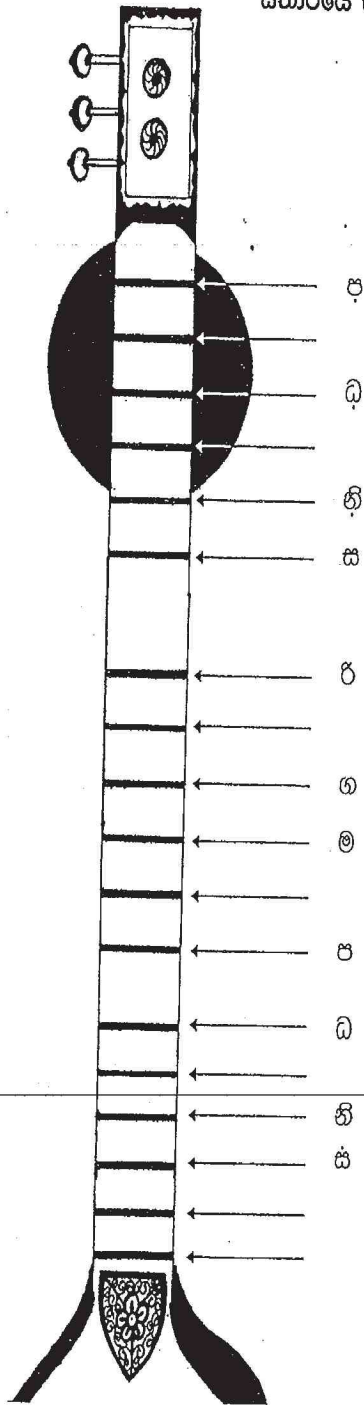
පැවරුම 8-

01. සිතාරය නිර්මාණය කරන ලද්දේ කවුරුත් විසින් ද?
 - i. නිකල් බැනර්ජ්
 - ii. අමීර්බුෂරු
 - iii. විලියාන්බාන්
 - iv. රන්ධිරරෝයි
02. සිතාරය වාදනය කරනු ලබන්නේ කුමකින්ද ?
 - i. නියගිනි.
 - ii. බෝ එකෙහි.
 - iii. මිශ්‍රාබයෙහි.
 - iv. පික් එකෙහි.
03. සිතාරයේ ප්‍රධාන තත් කීයද ?
 - i. හතරකි.
 - ii. පහකි.
 - iii. හයකි.
 - iv. හතකි.
04. නායකී තාර් යනු,
 - i. එස් රාජයේ ප්‍රධාන තනයි.
 - ii. සිතාරයේ ප්‍රධාන තනයි.
 - iii. විණාවේ ප්‍රධාන තනයි.
 - iv. සිතාරයේ විකාරී තනයි.
05. සිතාරය කුමන සංගීත සම්ප්‍රදායකට අයත් භාණ්ඩයක් ද ?
 - i. උත්තර භාරතීය සංගීතය
 - ii. වංග සංගීතය
 - iii. දක්ෂිණ භාරතීය සංගීතය
 - iv. බටහිර සංගීතය
06. සිතාරයේ ප්‍රධාන තුම්බාව සකසා ඇත්තේ කුමකින්ද ?
 - i. සත්ත්ව සමකිනි
 - ii. කෘතිම සමකිනි.
 - iii. වට්ටක්කා විශේෂයකිනි.
 - iv. දැවයෙනි.
07. සිතාරයේ ඇති පර්දා ගණන කීයද?
 - i. දොළහකි.
 - ii. දාසයකි.
 - iii. දහ අටකි.
 - iv. විස්සකි.
08. මිස් රාබය පළඳිනුයේ ,
 - i. දකුණතේ සුළඟිල්ලෙනි.
 - ii. වම් අතේ වෙඳගිල්ලෙනි.
 - iii. දකුණතේ දඹරැගිල්ලෙනි.
 - iv. වම් අතේ දඹරැගිල්ලෙනි.
09. සිතාරය නිර්මාණයට පදනම් වූ භාණ්ඩය කුමක්ද ?
 - i. සාරංගිය
 - ii. දිල් රුබාව
 - iii. විණාව
 - iv. එස් රාජය
10. සිතාරයේ අනුනාද තත් කීයක් තිබේද ?
 - i දොළහකි.
 - ii. දහතුනකි.
 - iii. දාහතරකි.
 - iv. පහළොවකි.
11. සිතාරය වඩාත් ප්‍රචලිත ප්‍රදේශ 4 ක් නම් කරන්න.
12. ඉන්දියාවේ ප්‍රකට සිතාර් වාදකයින් තිදෙනෙක් නම් කරන්න.
13. ලංකාවේ දක්ෂ සිතාර් වාදකයින් කිහිප දෙනෙක් නම් කරන්න.
14. සිතාරයේ ව්‍යුහය කෙටියෙන් පහදන්න.
15. සිතාරයේ රූප සටහනක් ඇඳ කොටස් නම් කරන්න.

සිංහල සහ එහි කොටස්

සිතාරයේ ස්වර පිහිටීම

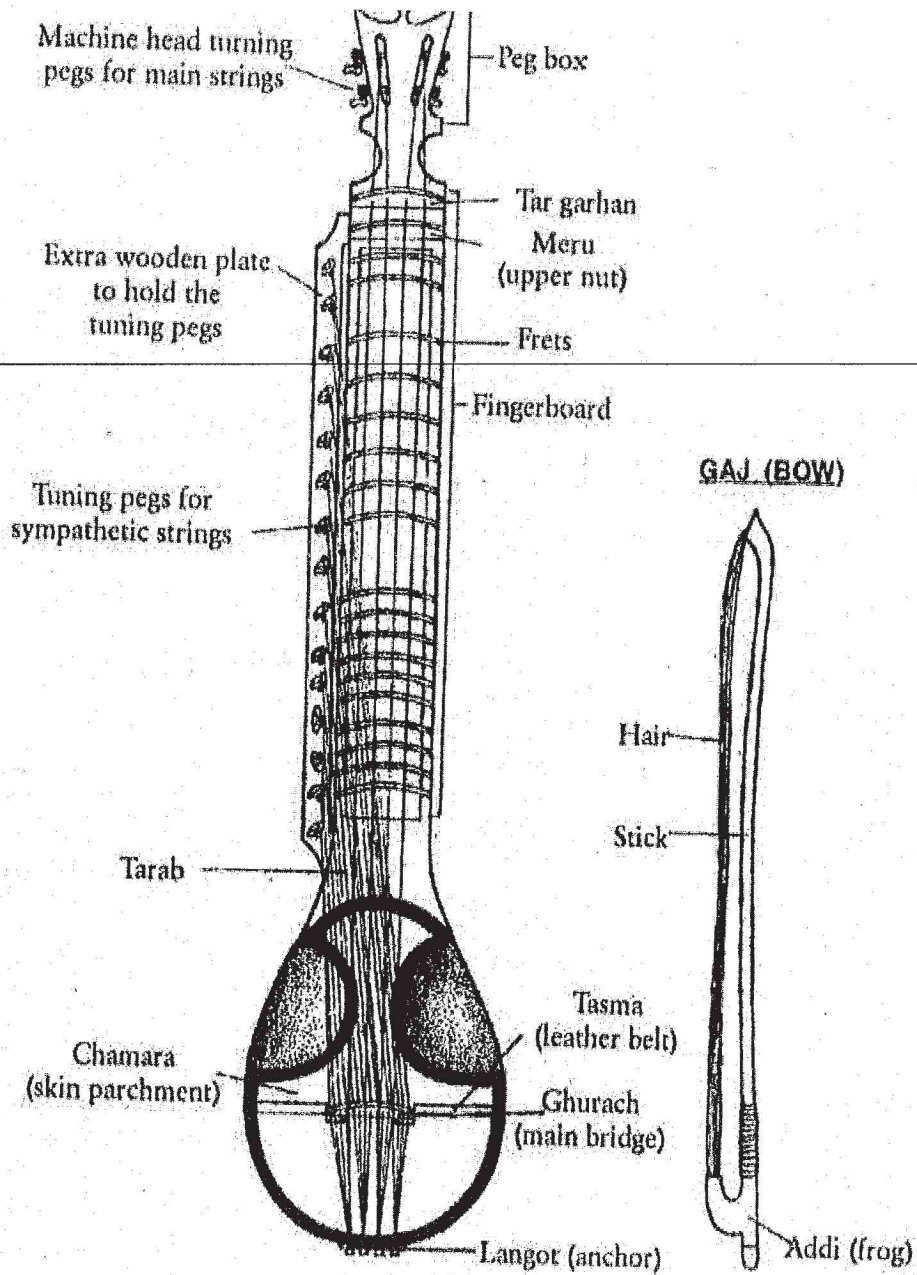
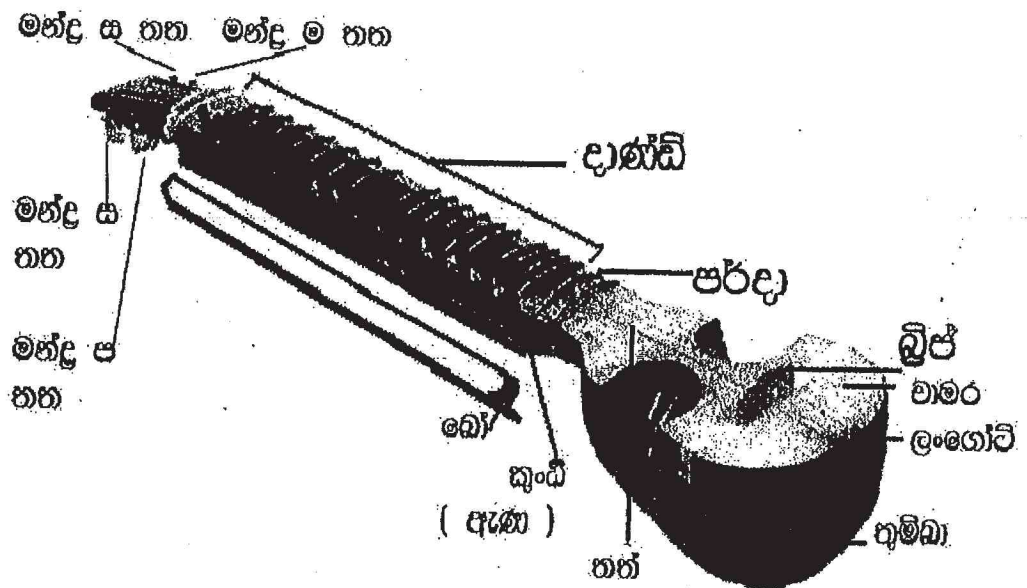

පාඩම :- එස් රාජයේ ස්ව. භාවය, ස්වර පිහිටීම සහ ව්‍යුහය
 ගුරුවරයාගේ නම :- V.A කුමුදු කුමාරි
 පාසල :- අම් / ඩී. එස් සේනානායක ජාතික පාසල

විෂය :- සංගීතය
 ශ්‍රේණිය :- 8 ශ්‍රේණිය

එස් රාජයෙහි තොරතුරු

- ❖ උත්තර භාරතයේ බෙංගාල ප්‍රදේශයේ වඩාත් ප්‍රචලිත ස්වර වාද්‍ය භාණ්ඩයකි.
- ❖ කල්කටාවේ පිහිටි මහාකවි රවීන්ද්‍රනාත් තාගෝර් කුමා විසින් බිහිකළ " ශාන්ති නිකේතන් " නම් ආයතනය එස් රාජ් වාදනය උගන්වන ප්‍රධාන ආයතනයයි.
- ❖ වංශ සංගීතය හෙවත් " රබින්ද්‍ර සංගීතයේ " එස් රාජය බහුලව භාවිත කරනු ලබයි.
- ❖ එස් රාජයේ ප්‍රධාන තත් 04 කි. ප්‍රධාන වශයෙන් ස්වර නිපදවනු ලබන්නේ මුලින්ම පිහිටි ප්‍රධාන තනෙනි. එය " බාජ්කා තාර් " (*bajka Thar*) ලෙස හඳුන්වයි. එම තන මන්ද (ම) ස්වරයට සුසර කරගනු ලබයි.
- ❖ මෙහි පර්දා පුවරුව (*Fret Board*) දෘණ්ඩ් නමින් හදුන්වන අතර, දෘණ්ඩිය සහ ප්‍රධාන කුම්බාව දැවයෙන් නිමවා ඇත. කුම්බාව මත පදම් කළ සත්ත්ව සමක් අතුරා ඇත. (*Bridge*) බ්‍රිජ් හෙවත් " සෝඩ් " නමින් හදුන්වන උපකරණය රඳවා ඇත්තේ එම සම මතයි.
- ❖ එස් රාජය " සාරංගී " පවුලට අයත් තත් භාණ්ඩයකි. සාරංගී නම් භාණ්ඩයට පසුව " දිල් රාබාව " නම් භාණ්ඩයද පසුව සිතාරයද ඉන්පසු අවසානයට එස් රාජ් නම් මෙම භාණ්ඩයද නිපදවා ඇත.
- ❖ එස් රාජය නිර්මාතෘ ඉන්දියාවේ ගයාදම් ප්‍රදේශයේ පිවත් වූ " ඊෂ්වරී රාජ් " නම් වාදකාවයි. ඇය මෙයට දුන් මුල් නම වන්නේ " ඊස් රාජ් " ය. පසුව චිහරේදී " එස් රාජ් " ලෙස වහරනු ලැබීය.
- ❖ එස් රාජය සරල ගී සඳහා යොදාගැනේ.
- ❖ සිතාරය හා සාරංගිය නම් සංගීත භාණ්ඩ සංකලනයෙන් එස් රාජය නිර්මාණය කර ඇත.
- ❖ එස් රාජයේ ස්වර පුවරුව සිතාරයේ ස්වර පුවරුවට සමාන වීම විශේෂ ලක්ෂණයකි.
- ❖ මෙයින් මිහිරි ලෙස සිහින් තාදයක් නිපදවෙයි.
- ❖ එස් රාජයේ ඇති අනුනාද තත් නිසා එහි මිහිරි බව තවත් තිවු කරයි.
- ❖ පර්දා මත ඇඟිලි තබා වාදනය කරනු ලබන අතර එස් රාජය බිම වාඩි වී වාදනය කරනු ලබයි.
- ❖ එස් රාජය වාදනය කරන ක්‍රම 02 කි.
 01. ලක්නවු ක්‍රමය - එස් රාජය වම් උරහිස මත දෘණ්ඩිය හේත්තු කර වාදනය කිරීම.
 02. ශාන්ති නිකේතන ක්‍රමය - මෙහිදී එස් රාජයේ දෘණ්ඩිය සෘජුව සිටින සේ තබා වාදනය කිරීම.
- ❖ ඉන්දියාවේ සුප්‍රකට අති දක්ෂ එස් රාජ් වාදකයෙක් ලෙස පණ්ඩිත් අසිෂ් වන්ද්‍ර බැනර්ජි, පණ්ඩිත් නිකල් බැනර්ජි, පණ්ඩිත් රන්ධිර් රෝයි, අලව්දීන් බාන්, වැන්තවුන් සඳහන් කළ හැකිය.
- ❖ ලංකාවේ වර්තමානයේ දක්ෂ එස් රාජ් වාදකයින් අතර විශාරද අනිල් මිහිරිපැන්න, විශාරද සුදත් වික්‍රමසිංහ, වාද්‍ය නිපුන් නිෂාද් හදුන් පතිරණ, වීරසේන ගුණතිලක ආදීන් සඳහන් කළ හැකිය.

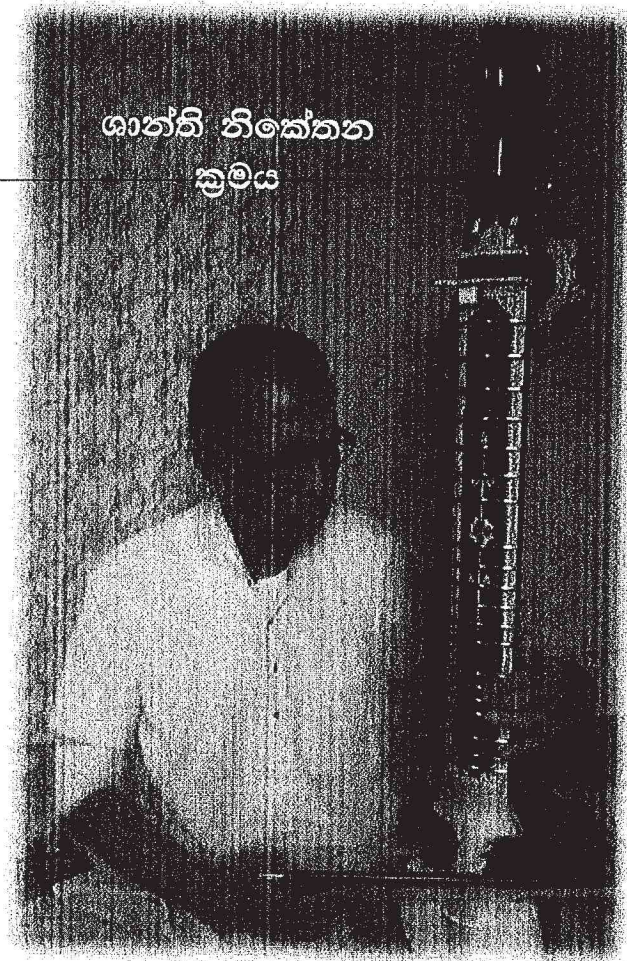

පැවරුම 8:-

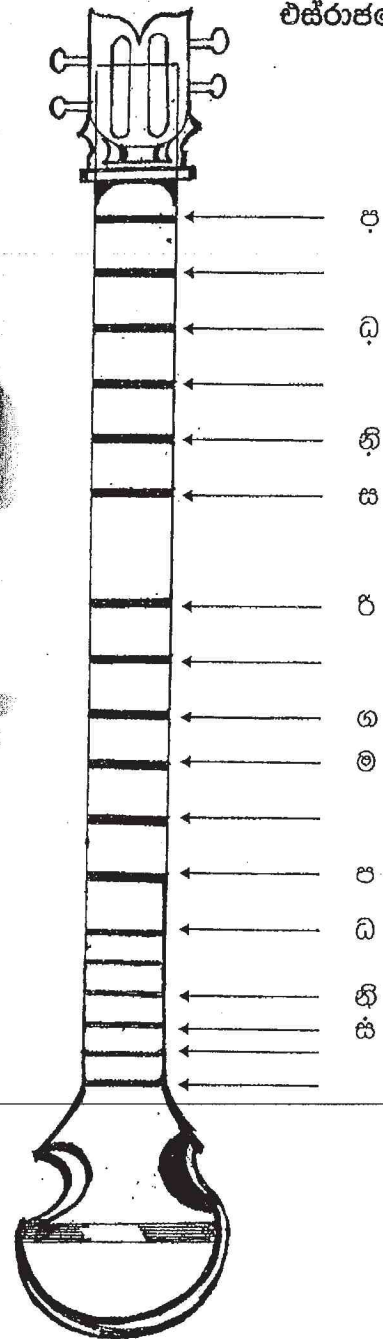
01. එස්‍රාජය බහුලව භාවිතා කරනු ලබන්නේ කුමන ප්‍රදේශයේ ද ?
i. ලක්නව් ප්‍රදේශය ii. උත්තර භාරතය iii. දක්ෂිණ භාරතය iv. බෙංගාල ප්‍රදේශය
02. එස්‍රාජයේ තත් කීයද ?
i. තුනකි. ii. හතරකි. iii. පහකි. iv. හයකි.
03. එස්‍රාජයේ කුම්බාව ආවරණය කර ඇත්තේ කුමකින්ද ?
i. වට්ටක්කා විශේෂයකිනි. ii. දැවයෙනි.
iii. සත්ත්ව සමකිනි. iv. කෘතීම සමකිනි.
04. එස්‍රාජය කුමන පවුලට අයත් භාණ්ඩයක් ද?
i. වයලින් ii. ගිටාර් iii. සාරංගි iv. මැණ්ඩලින්
05. එස්‍රාජය නිර්මාණය කර ඇත්තේ කවුරුන් විසින් ද?
i. රවිශංකර් ii. ඊශ්වර්‍රාජ් iii. විලයන්ඩාන් iv. නිකල් බැනර්ජි
06. එස්‍රාජය වාදනය කරන්නේ කුමකින්ද ?
i. පික් එකෙනි. ii. මිශ්‍රාබයෙනි. iii. බෝ එකෙනි. iv. නියගිනි.
07. අනුනාද තත් තිබීමෙන් නිකුත්වන නාදයට සිදු වන්නේ කුමක්ද ?
i. ගැඹුරු බවකි. ii. මිහිරි බවකි.
iii. සිහින් බවකි. iv. මිහිරිබව තවත් තිවු කිරීමකි.
08. එකම ආකාරයට ස්වර පුවරු සමානව පිහිටන භාණ්ඩ දෙක නම් කරන්න.
i. ගිටාර් - මැණ්ඩලින් ii. එස්‍රාජ් - සිතාර්
iii. සිතාර් - විනාව iv. වයලින් - එස්‍රාජ්
09. වංග සංගීතය නමින් හඳුන්වන්නේ කුමන සංගීතයටද ?
i. රවින්ද්‍ර සංගීතයට ii. උත්තර භාරතීය සංගීතයට
iii. බටහිර සංගීතයට iv. දක්ෂිණ භාරතීය සංගීතයට
10. රවින්ද්‍රනාත් ටාගෝර් තුමා බිහිකළ එස්‍රාජය උගන්වන ප්‍රධාන ආයතනය කුමක්ද?
i. භාත්‍රණ්ඩේ විද්‍යා පීඨය ii. ශාන්ති නිකේතනය
iii. බැරෝඩා විශ්ව විද්‍යාලය iv. ලක්නව් විශ්ව විද්‍යාලය
11. එස්‍රාජය වාදන කරන ක්‍රම කීයද ? පැහැදිලි කරන්න.
12. ඉන්දියාවේ අති දක්ෂ එස්‍රාජ් වාදකයින් නම් කරන්න.
13. එස්‍රාජය සහ සිතාර් යන භාණ්ඩ දෙකෙහි සමවිෂමතා දක්වන්න.
14. එස්‍රාජ් භාණ්ඩයේ ව්‍යුහය කෙටියෙන් පහදන්න.
15. එස්‍රාජයේ රූප සටහනක් ඇඳ කොටස් නම් කරන්න.

ලක්ෂ්මි කුමය

ශාන්ති නිකේතන
කුමය

එස්.රාජගේ ස්වර පිහිටීම

විෂය :- පෙරදිග සංගීතය

ශ්‍රේණිය:-08

පාඩම් ඒකකය :-නූර්ති රංග සම්ප්‍රදාය

ගුරුවරයාගේ නම :-බී.පී.අනුෂා සංජීවනී

පාසල:-අම්/මඩවලලන්ද මහ විදුහල

නූර්ති රංග සම්ප්‍රදාය

නූර්ති යනු,නාට්‍ය විශේෂයකි.ක්‍රි.ව.1880 දී පමණ උතුරු ඉන්දියාවේ සිට මෙරටට පැමිණි බලිවාලා ප්‍රමුඛ ඵල්ලිත්ස්වන් නාට්‍ය කණ්ඩායම මෙරට නාට්‍ය පෙන්වා ඇත.එම නාට්‍ය නූර්ති නාට්‍ය වේ.එබැවින් නූර්ති නාට්‍ය වලට උතුරු ඉන්දියානු සංගීතයේ ආභාෂය ලැබී ඇතැයි කිව හැකිය.එතැන් පටන් අපේ රටේ සි.දොන් බස්තියන් මහතා උතුරු ඉන්දියානු නාට්‍ය කණ්ඩායමේ සහය ඇතිව,ප්‍රථම සිංහල නූර්තිය වන රොලිනා හෙවත් දිව්‍ය කුසුම නූර්තිය නිෂ්පාදනය කර ඇත.

නූර්ති නාට්‍ය නිෂ්පාදනයට පුරෝගාමීවූවෝ නිෂ්පාදනය කළ නූර්ති නාට්‍ය:-

නීතීඥ ජෝන්ද සිල්වා:- පරාභව,දුටුගැමුණු,රත්නාවලී,රාමායනය,ශ්‍රී චක්‍රම රාජසිංහ.වෙස්සන්තර,සිරිසහබෝ,
දස්කොන්

නීතීඥ වාල්ස් ඩයස් :- විදුර,පද්මාවතී,ධර්මාශෝක,පණ්ඩුකාභය

නූර්ති නාට්‍යයේ විශේෂ ලක්ෂණ

1. නූර්ති සඳහා උතුරු ඉන්දියානු සංගීතයේ ආභාෂය ලැබී ඇත.
2. ප්‍රධාන තාල වාද්‍ය භාණ්ඩය තබ්ලාවයි.වයලීනය,සර්පිනාව,බටනළාව,වැනි සංගීත භාණ්ඩද යොදා ගනී.
3. නූර්ති ගීත සඳහා,හිංදුස්ථානී රාගධාරී සංගීතයේ භාවිතා වන කාසි,හෙරව් වැනි රාග ඇසුරු කරන අතර,,ත්‍රිතාල්,දාදරා,පංජාබ්,බෙම්ටෝ වැනි හිංදුස්ථානී තාල මත නූර්ති ගීත නිර්මාණය කරයි.එසේම,නූර්ති ගීත වල දොහොරාව නම් කොටසක් භාවිතා වේ.(තාලයෙන් තොරව ඇද පැද ගායනා කරන කොටසකි.
4. නාට්‍යයේ පසුබිම් දර්ශන ඇතුළත් තිර රෙදි භාවිතය සහ අවශ්‍යතාවට උචිත රංග භාණ්ඩ යොදා ගැනීම,ගැහැණු වර්ත ගැහැණුන් විසින්ම රභ දැක්වීම යන නාට්‍යමය ලක්ෂණ දක්නට ලැබේ.
5. මෙරට නූර්ති ගීත සඳහා සංගීතය සැපයීමට ,විශ්වනාත් ලවිජ්,අබ්දුල් සතාර්.ජවාහර්කර්,වැනි උතුරු ඉන්දියානු සංගීත ශිල්පීන්ගේ සහාය ලබා ගෙන ඇත.

කාර්ය පත්‍රිකාව

නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අඳින්න.

01.නූර්ති යනු ,

1.ගායන ශෛලියකි. 2.පුද්ගල නාමයකි.3.ගීත විශේෂයකි.4.නාට්‍යය විශේෂයකි

02. නූර්ති ලංකාවේ උපත ලැබීමට හේතු වූයේ,

1. බලිවාලා නාට්‍ය කණ්ඩායමේ සංක්‍රමණය 2. තාගෝර්තුමාගේ පැමිණීම

3. ජෝන්ද සිල්වා මහතාගේ නාට්‍ය රුචිකත්වය 4. අලභනායිදු මහතාගේ නාට්‍ය නිෂ්පාදන හැකියාව

03. බලිවාලා ප්‍රමුඛ, නූර්ති කණ්ඩායම මෙරටට පැමිණියේ කුමන වර්ෂයේදීද?

1. ක්‍රි.ව. 1880

2. ක්‍රි.ව. 1900

3. ක්‍රි.ව. 1888

4. ක්‍රි.ව. 1800

04. ශ්‍රී ලංකාවේ නිෂ්පාදනය වූ, ප්‍රථම සිංහල නූර්තිය වන්නේ,

1. දුටුගැමුණු

2. රාමායනය

3. වෙස්සන්තර

4. රොලිනා

05. නූර්ති සඳහා ආභාෂය ලැබූ, සංගීත සම්ප්‍රදාය වන්නේ,

1. වංග සංගීතය

2. දේශීය සංගීතය

3. කර්ණාටක සංගීතය

4. හින්දුස්ථානී සංගීතය

06. නූර්ති සංගීතයේදී, භාවිතා කරන ප්‍රධාන තාල වාද්‍ය භාණ්ඩය වන්නේ,

1. තබලාව

2. ගැට බෙරය

3. මරකාස්

4. මද්දලය

07. ලංකාවේ නූර්ති නාට්‍ය නිෂ්පාදනයට උරදුන් නාට්‍ය නිෂ්පාදකයකු නොවන්නේ,

1. ලයනල් එදිරිසිංහ

2. වාල්ස් ඩයස්

3. ජෝන්ද සිල්වා

4. සී. දොන් බස්තියන්

08. නූර්ති ගීත වල දක්නට ලැබෙන විශේෂාංගයකි.

1. දොහොරාව

2. තෝඩායම

3. ඉන්තියය

4. අගභාරං

09. නූර්ති රභ දක්වන, රංග භූමිය වන්නේ,

1. රංග ශාලාව

2. කමත

3. කරලිය

4. කඩපිල

10. නූර්ති හා සම්බන්ධ වැරදි කියමන වන්නේ,

1. ගැහැණු වර්ත ගැහැණුන් විසින්ම රභ දක්වයි.

2. උතුරු ඉන්දියානු සංගීතයේ ආභාෂය ලැබී ඇත.

3. නූර්ති ගීත ස්ථායී අන්තරා ආකෘතියෙන් යුක්තය

4. දින හතක් පුරාවට රභ දක්වයි.

● පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

11. ලංකාවේ, නූර්ති නාට්‍ය නිෂ්පාදනයට උරදුන්, නූර්ති නිෂ්පාදකයින් තිදෙනෙකු නම් කරන්න.

12. නූර්ති සංගීතය සඳහා, යොදා ගන්නා සංගීත භාණ්ඩ හතරක් නම් කරන්න.

13. ජෝන්ද සිල්වා මහතා නිෂ්පාදනය කළ, නූර්ති නාට්‍ය 05ක් නම් කරන්න.

14. නූර්ති නාට්‍යයේ, නාට්‍යමය ලක්ෂණ 04ක් නම් කරන්න.

15. නූර්ති නාට්‍ය සඳහා හින්දුස්ථානී සංගීතයේ ආභාෂය ලැබී ඇත. විමසන්න.

පාඩම :- නව නාට්‍ය ගී ගායනය
 ගුරුවරයාගේ නම :- V.A කුමුදු කුමාරි
 පාසල :- අම් / ඩී. එස් සේනානායක ජාතික පාසල

විෂය :- සංගීතය
 ශ්‍රේණිය :- 8 ශ්‍රේණිය

- ❖ ශ්‍රී ලංකාවේ නව නාට්‍ය සම්ප්‍රදාය 1956 වර්ෂයේ දී එදිරිවීර සරච්චන්ද්‍රයන්ගේ මනමේ නාට්‍යයෙන් ආරම්භ විය.
- ❖ එතැන් සිට නිර්මාණය වූ නාට්‍ය ශෛලීගත සහ අර්ධ ශෛලීගත නාට්‍ය වශයෙන් දෙයාකාර විය.
- ❖ ශෛලීගත නාට්‍ය සඳහා අත්වැල් ගායක කණ්ඩායමක් සිටීම විශේෂත්වයකි. උදා :- මනමේ, සිංහබාහු
- ❖ අර්ධ ශෛලීගත නාට්‍ය වල ගීත, එම වර්තය විසින්ම ගායනා කිරීම සිදු වේ. උදා :- නරිබැණා, බෙරහඩ, මී පුරවැසියෝ
- ❖ අත්වැල් ගායක කණ්ඩායම් උපයෝගී කර ගැනීමෙන් නවනාට්‍ය සංගීතයේ තවත් ප්‍රබලතා ඉස්මතු වීමට ඉවහල් වේ.
- ❖ ඓතිහාසික පුරාවෘත්ත ආගමික තොරතුරු, ඵ්දනෙදා සිද්ධි නාට්‍යානුසාරයෙන් නව නාට්‍ය වශයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට නාට්‍ය නිෂ්පාදකයන් උනන්දු විය.
- ❖ නව නාට්‍ය යනු වේදිකාවක රසික පිරිසක් ඉදිරියේ සජීවීව ඉදිරිපත් කරනු ලබන රංගනයකි.
- ❖ සංගීතය නාට්‍ය සඳහා අත්‍යාවශ්‍යම කාරණයක් බවට පත් විය.
- ❖ එයට හේතුව නාට්‍යයක අවස්ථා හා ඊට උචිත පරිසරය මැවීම, නාට්‍ය අවස්ථා කිවු කිරීම සඳහා සංගීතය යොදා ගන්නා බැවිනි.
- ❖ ගී තනු අලංකාරය කිරීම සඳහා **Introduction , Bits** වැනි ක්‍රම ශිල්ප යොදා ගැනේ.
- ❖ ඇතැම් නව නාට්‍ය තනුවල තවමත් සාම්ප්‍රදායික නාඩගම් ඡායාවක් දැකගත හැකිය. උදා :- මනමේ සිංහබාහු
- ❖ නව නාට්‍ය සම්ප්‍රදායේ දී ගායනයත් සමගම රංගනයද කෙරෙන බැවින් නළු නිළියන්ට විශේෂයෙන්ම රංගන කුසලතාවයට අමතරව ගායන කුසලතාවය තිබීම අත්‍යාවශ්‍ය විය.

ප්‍රසිද්ධියට පත් නව නාට්‍ය කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

නව නාට්‍ය	නිෂ්පාදනය	සංගීතය	ගීපද	ගීත
කුණ්ඩලකේශී	පී. වැලිකල	සෝමදාස ඇල්විට්ගල	මහගමසේකර	අන්න බලන් සඳ
මුදු පුත්තු	ගුණසේන ගලප්පත්ති	සෝමදාස ඇල්විට්ගල	මහගමසේකර	මුදු පතුල යට ඉඳලා
රතු හැට්ටකාරී	ලුෂන් බුලත්සිංහ	ඔස්ටින් මුණසිංහ	ලුෂන් බුලත්සිංහල	දීකිරි දීකිරි
කුවේණි	හෙන්රි ජයසේන	එච්.එච් බණ්ඩාර	හෙන්රි ජයසේන	සත් සියක් කපු මල්
නරිබැණා	දයානන්ද ගුණවර්ධන	ලයනල් අල්ගම	දයානන්ද ගුණවර්ධන	ඇහැළුමලින්

පැවරුම :-

01. ශ්‍රී ලංකාවේ නව නාට්‍ය සම්ප්‍රදාය ආරම්භ වූ වර්ෂය සඳහන් කරන්න.
02. මෙම සම්ප්‍රදාය ආරම්භ කරන ලද්දේ කවුරුන් විසින්ද ?
03. නව නාට්‍ය ශෛලිය බෙදෙන කොටස් කීයද ?
04. ඒ මොනවාද ?
05. නව නාට්‍යවල නාඩගම් ඡායාවක් දක්නට ලැබෙන නාට්‍ය සඳහන් කරන්න.
06. නළු නිලියන්ට විශේෂයෙන් තිබිය යුතු කුසලතා මොනවාද ?
07. ගී තනු අලංකාර කිරීම සඳහා යොදාගන්නා ක්‍රම ශිල්ප මොනවාද ?
08. කුණ්ඩලකේශී සහ මුදු පුත්තු නාට්‍ය දෙකෙහිම සංගීත අධ්‍යක්ෂණය කළේ කවුරුන් විසින්ද ?
09. කුවේණි නාට්‍යයේ නිෂ්පාදනය සහ ගීපද රචනය කළේ කවුරුන් විසින් ද ?
10. රතුහැට්ටකාරී නාට්‍යයේ නිෂ්පාදනය සහ ගී පද රචනය කළේ කවුරුන් විසින් ද ?
11. නව නාට්‍ය ශෛලිය යනු කුමක්ද ?
12. නව නාට්‍ය සඳහා සංගීතය අත්‍යාවශ්‍ය වන හේතු සඳහන් කරන්න. ?
13. නව නාට්‍ය නිෂ්පාදන කිරීමට ඉවහල් වන කරුණු මොනවාද ?
14. ශෛලිගත සහ අර්ධ ශෛලිගත නාට්‍ය පිළිබඳව උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
15. ප්‍රසිද්ධියට පත් ඔබ දන්නා නාට්‍ය 03 ක නිෂ්පාදනය, සංගීත අධ්‍යක්ෂණය , ගී පද රචනය සහ ගීත ලියා දක්වන්න.

නව නාට්‍ය :-කුණ්ඩලකේශී
නිෂ්පාදනය :- ඩී. වැලිකල
සංගීතය :- සෝමදාස ඇල්විට්ටල
ගී පද රච :- මහගමසේකර

අන්න බලන් සඳ රන් තැදුයෙන් සුදු
සිත ගඟුල් ගලනා - හද සෝක තැවුල් නිවනා

වන්දන පල්ලව කෝකිල කුජන
සංගීතයේ පැටලී
සුන්දර මේ වන ගුල්ම යහන් ගැබ
ආදර බස් කියනා - හඬ දේ මිණි කන් පිනනා

අත් පසුරෙන් තුරු පෙම්බරයන් බඳ
බන්දා සෙනේ සිහිනී - ලියවැල් පැටලී ගොසිනී
පුෂ්ප පිපී මකරන්ද ගලා එයි මාරුතයේ හැපිලා
මන්මද රංගන මන්ඩපයේ මෙම //
මන්ද බලා හිඳිනේ - පෙම්බර මා ස්වාමිනේ

නව නාට්‍ය :- මුදු පුත්තු
නිෂ්පාදනය :- ගුණසේන ගලප්පත්ති
ගී පද රචනය :- මහගමසේකර

මුදු පතුල යට ඉඳලා
මුතු ඇටයක නිඳි කරවා
පෙණ කැටියක පා කරවා
මගෙ දෝතට පුතු ආවා

සුදු පාටින් පහන් තරුව
දුර අහසේ දිසිසෙනවා
සුදු පාටින් ටිකිරි සිනා
පුතුගෙ මුවින් ගිලිහෙනවා

වෙරළෙන් කිරි කවඩි සොයා
කෙනෙක් පුතුට ගෙන එනවා
තවත් කෙනෙක් පාට පාට
පබළු කබෙන් ගෙන එනවා

ඒ කවඩිසි - මේ පබළුසි
එක නූලේ අමුණනවා
ඒවායින් හවඩි සදා
පුතුගෙ ඉණේ පලඳිනවා

විෂය :- පෙරදිග සංගීතය 8 ශ්‍රේණිය
 පාඩම/ඒකකය :- සරල ගීතයක/සරල ගීත ප්‍රස්තාරයක ඇතුළත් කොටස් හඳුනා ගැනීම.
 ගුරුවරයාගේ නම :- ඊ.ඒ. එදිරිසිංහ, කලාප අධ්‍යාපන කාණ්ඩය, අම්පාර.

❖ සරල ගීතයක/සරල ගීත ප්‍රස්තාරයක ඇතුළත් කොටස් හඳුනා ගැනීම.

Introduction - ඉන්ට්‍රොඩක්ෂන්	ගීතයක හඳුන්වාදීමේ වාදනය
Chorus - කෝරස්	ගීතයේ මුල් කොටසේ තනුව, මුල් ගීත කොටස
Interlude - ඉන්ටර්ලූඩ්	ගීතයේ මැදදී යෙදෙන අතුරු වාදනයයි
Verse - ව(ර්)ස්	දෙවැනි ගීත කොටස, ගීතයේ දෙවන කොටසේ තනුව
Counter Point - කවුන්ට(ර්)පොයින්ට්	ගීතය ගයන අතරතුර පසුබිම් දිවෙන දීර්ඝ වූ සංගීත බණ්ඩ
Bit - බිට්	ගායනයේ පහසුව-පිණිස යොදාගනු ලබන අලංකාර කෙටි ස්වර බණ්ඩ
Melody - මෙලඩි	ගීතයක තනුව

- **Introduction - ඉන්ට්‍රොඩක්ෂන්** - Intro ආදී නම්වලින් හැඳින්වෙන මෙහි අරුත වන්නේ ගීතයක හඳුන්වාදීමේ වාදනය යන්නයි. මේ තුළින් ගීතයේ ආරම්භයට මනා පසුබිමක් සකස් කර දෙන දෙනු ලබයි. ගීතයේ මුලටම යෙදෙන මෙම Introduction කොටස සඳහා ඇතැම් පැරැණි ගීතවලට යොදාගෙන ඇත්තේ ගයන ගීතයේම මුල් කොටසේ (Chorus) තනුවම (නාදමාලාව - Melody) වේ. **උදා :- සංගීතවේදී ආනන්ද සමරකෝන්ගේ "බැස සිතල ගහලේ - පින පින නාමුකෝ නගෝ" ගීතය හඳුන්වා දිය හැක.** Youtube බලන්න. <https://youtu.be/1ngH1-aNrpl>
- **Chorus - කෝරස්** - ගීතයේ මුල් කොටසේ තනුව (Melody) මේ නමින් හඳුන්වා ඇත. Song නමින් ද හඳුන්වා ඇත.
- **Interlude - ඉන්ටර්ලූඩ්** - මෙතමන් හැඳින්වෙන්නේ ගීතයේ මැද දී යෙදෙන අතුරු වාදනයයි. ඇතැම් ගීතවල Introduction සඳහා යෙදෙන වාදන කොටසම ගීතයේ මැදදී Interlude සඳහා භාවිතා කරන අවස්ථා ද ඇත. **ඇතැම් ගීතවල Interlude යෙදී නැති අවස්ථා ඇත. උදාහරණ :- සංගීතවේදී ආනන්ද සමරකෝන් මහත්මාගේ බැස සිතල ගහලේ ගීතය** Youtube බලන්න. <https://youtu.be/1ngH1-aNrpl>
- **Verse - ව(ර්)ස්** - සරල ගීතයක දෙවැනි ගීත කොටස මෙන්ම; සරල ගීත ස්වර ප්‍රස්තාරයක ගීතයේ දෙවෙනි කොටසේ තනුව (Melody) මෙතමන් හඳුන්වයි. **උදාහරණ :- අධි නීතිඥ රත්බණ්ඩා සෙනෙවිරත්නයන්ගේ පද රචනයක් වූ "දවසක් පැල නැති හේනේ" ගීතයේ "නුවර වීදි යට කරගෙන" යනුවෙන් ආරම්භ වන ගීත කොටස Verse - ව(ර්)ස් ලෙස දැක්විය හැක.** Youtube බලන්න. <https://youtu.be/lvb8Ym8jT70>

ගුණදාස කපුගේ

ආනන්ද සමරකෝන්

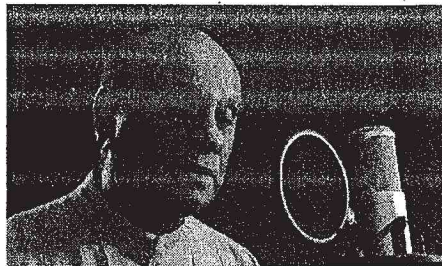
- **Bit - බිට්** - ගී තනු නිර්මාණයේදී ගීතය ඇද පැද ගායනා කරන තැන්හි හිස් තැන් සහ ගායනයේ පහසුව පිණිස යොදාගනු ලබන අලංකාර කෙටි ස්වර කණ්ඩ Bit - බිට් නමින් හැඳින්වේ. සුනිල් එදිරිසිංහගේ විසින් ගයන, මාතරආවච්චි චිත්‍රපටයට වොලී නානායක්කාර විසින් රචිත සංගීතවේදී වික්ටර් රත්නායක විසින් සංගීතවත් කළ

“සදකඩ පහනක” ගීතයේ බොහෝ තැන් Bits වලින් අලංකාර වී ඇත. “සදකඩ පහනක, කැලැතුණු රසයක” ආදී පද කොටස් අග යෙදී ඇත්තේ Bits ය. උදාහරණ සඳහා Youtube බලන්න <https://youtu.be/OPheGXM96Pc>

- **Counter Point - කවුන්ට(ර්)පොයින්ට්** - ගීතය ගයන අතරතුර පසුබිම් දිවෙන දීර්ඝ වූ සංගීත බණ්ඩ ඇත . මෙමගින් ගීතයේ තේමාව හැඟීමට ඒවා කරයි . Counter බහුලව යොදාගත් අවස්ථාවන් ලෙස “සදකඩ පහනක” ගීතයේ “සියුමැලි කැකුලක් මැල වෙද්දී” “තවෙකෙක් ඇ වෙත හද රැන්දු” වැනි ගී පද පසුබිමින් මතු වී ඇසෙන නාදරටා Counter Point සඳහා හොඳම නිදසුන්ය . Youtube බලන්න <https://youtu.be/OPheGXM96Pc>
- **Melody - මෙලඩි(තනුව)** - ගීතයක තනුව, ගීතය ගායනය කරන විලාසය මෙනමින් හැඳින්වේ.

ඇගයීම

නිවැරදි පිළිතුරු යා කරන්න.

සුනිල් එදිරිසිංහ

I.	Introduction - ඉන්ට්‍රොඩක්ෂන්	ගීතයේ මැදදී යෙදෙන අතුරු වාදනයයි
II.	Chorus - කෝරස්	දෙවැනි ගීත කොටස, ගීතයේ දෙවන කොටසේ තනුව
III.	Interlude - ඉන්ට(ර්)ලූඩ්	ගායනයේ පහසුව පිණිස යොදාගනු ලබන අලංකාර කෙටි ස්වර බණ්ඩ
IV.	Verse - ව(ර්)ස්	ගීතයක තනුව
V.	Counter Point - කවුන්ට(ර්)පොයින්ට්	ගීතයක හඳුන්වාදීමේ වාදනය
VI.	Bit - බිට්	ගීතයේ මුල් කොටසේ තනුව, මුල් ගීත කොටස
VII.	Melody - මෙලඩි	ගීතය ගයන අතරතුර පසුබිම් දිවෙන දීර්ඝ වූ සංගීත බණ්ඩ

(1) පහත සඳහන් මාතෘකා හතරක් පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලියන්න .

- Introduction - ඉන්ට්‍රොඩක්ෂන්
- Interlude - ඉන්ට(ර්)ලූඩ්
- Chorus - කෝරස්
- Verse - ව(ර්)ස්
- Melody - මෙලඩි
- Counter Point - කවුන්ට(ර්)පොයින්ට්
- Bit - බිට්

(2) Counter Point - කවුන්ට(ර්)පොයින්ට්

Bit - බිට් යෙදුණු ගීතයක් තෝරාගෙන එම ගීතයේ ගී පද රචකයා , සංගීත නිර්මාණ ශිල්පියා සහ ගායන ශිල්පියා නම් කරන්න.

(3) Verse - ව(ර්)ස් සඳහා උදාහරණයක් සපයන්න .

(4) “දවසක් පැල නැති හේනේ” ගීතයෙහි පද රචකයා සහ සංගීත නිර්මාණ ශිල්පියා නම් කරන්න .

(5) “සදකඩ පහනක කැටයම් ඔප් ලා” නැමැති ගීතය ඇතුළත් චිත්‍රපටය නම් කරන්න.

විෂය :- පෙරදිග සංගීතය

8 ශ්‍රේණිය

පාඩම/ඒකකය :- හපන් ගීත.

ගුරුවරයාගේ නම :- ඊ.ඒ. එදිරිසිංහ, කලාප අධ්‍යාපන කාණ්ඩය, අම්පාර.

රස විඳීම සඳහා හපන් ගීත කිහිපයක්

රසුපති රාසව රාජාරාමි - පතීත පාවන සිතාරාමි //

සිතා රාමිජය සිතාරාමි - පතීත පාවන සිතාරාමි //

රිශ්වර අල්ලා තේරෝනාමි - සබතෝ සන්මති දේ හගවන් //

ජය රසුපති රාසව රාජාරාමි - පතීත පාවන සිතාරාමි //

සිතා රාමිජය සිතාරාමි - පතීත පාවන සිතාරාමි //

පහත සඳහන් ගී Youtube ඔෆ්ස් අධ්‍යානය කළ හැක.

මුමක වලන රාමවන්ද - ලකා මංගේෂ්කාර්-<https://youtu.be/VOXbVpFcXyI>

රසුපති රාසව- <https://youtu.be/0J8r01HsTe0>

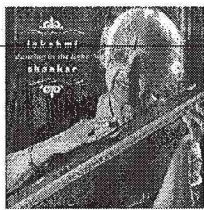
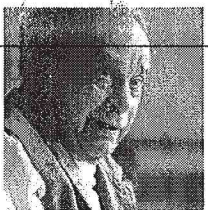
තුමබින මෝරේ - <https://youtu.be/CeHe1Vbpcvw>

අප කේලෝ සාම සංස - https://youtu.be/yzuM_sleuds(කාසි රාග බ්‍යාල ගීතයක් වශයෙන් භාවිතා කෙරේ.)

පයෝජි මෙයිනෙ රාම රතන ධන - https://youtu.be/sUqA69N_OMM

ලක්ෂ්මන්වායා විසින් නිර්මාණය කර ඇත.මෙය මහත්මා ගාන්ධිතුමාගේ ප්‍රියතම ගීතයකි.

හපන් යනු 'හක්ති' යන අරුත දෙන්නකි. දෙවියන් පිළිබඳ ප්‍රේමය දෙවියන් ඉදිරියේ ප්‍රකාශ කරන ගායනය හපන් ගීත ලෙස නම් කර ඇත. උතුරු ඉන්දීය ගායන ශෛලියක් වන හපන් ගායන ශෛලියට සමානකම් ඇති හක්ති ගීත විශේෂයක් ලෙස දකුණු ඉන්දියාවේ කීර්තනම් ගී හඳුනා ගත හැකිය. උතුරු ඉන්දියාවට පමණක් නොව ලෝකයේ සෑම රටකටම පොදු වූ ගීත ශෛලියක් ලෙස නම් කළ හැකි වන්නේ දෙවියන් උදෙසා කරන ගීත ශෛලියක් බැවිනි. භාරතයේ හපන් ගීත නිර්මාණය කළ අය අතර සුර්දාස්, කබීර්දාස්, ධර්මදාස්, සුන්දර්දාස්, තුල්සිදාස්, මීරා බායි යන අය මුල් තැනෙහි ලා ගැනේ. හපන් ගායනය සඳහා දාදරා කෙහෙර්වා, රූපක්, ධුමාලි ආදී තාල යොදා ගැනේ. යොදා ගන්නා තාල වාද්‍ය භාණ්ඩ අතර මාදංගය, තබ්ලාව, පබ්වාජය, ඩෝලය ආදී භාණ්ඩ නම් කළ හැකිය. හපන් ගායන ශිල්පීන් අතර පණ්ඩිත් හිමියෙන් ජෝශි, කුමාර් ගාන්ධර්ව, ලක්ෂ්මී ශංකර්, අනුප් ජෙලෝටා, මුකේෂ්, ලකා මංගේෂ්කාර් නම් කළ හැකිය. රාග ආශ්‍රිත ගී තනු බොහෝ වීට හපන් ගීවල දකින්නට හැකිය. ඊට උදාහරණ වශයෙන් D.V. පලුෂ්කාර්තුමා බමාජ්, ජයජයවන්ති, ක්‍රිස්ටි වැනි රාග යොදාගෙන නිර්මාණ කර ඇති බවට තොරතුරු ඇත.

පණ්ඩිත් හිමියන් ජෝශි

කුමාර් ගාන්ධර්ව

ලක්ෂ්මී ශංකර්

අනුප් ජෙලෝටා

මුකේෂ්

ලකා මංගේෂ්කාර්

ඇගයීම

- 1) භාරතයේ මහා සංගීතඥයෙකු වූ D.V. පලුෂ්කාර්තුමා විවිධ (බමාජ්, ජයජයවන්ති වැනි) රාග පාදක කොටගෙන,
 - I. හපන් ගී රැසක් නිර්මාණය කර ඇත.
 - II. ගසල් ගී රැසක් නිර්මාණය කර ඇත.
 - III. බ්‍යාල් ගී රැසක් නිර්මාණය කර ඇත.
 - IV. කව්වාලි ගී රැසක් නිර්මාණය කර ඇත.
- 2) භාරතයේ ගීත ක්ෂේත්‍රයේ ගීත රැසක් ගායනා කරමින් හා හපන් ගීතද ගයා දක්ෂතාව නිසා නමක් හිමිකරගෙන ඇත්තේ,
 - I. පන්කජ් උදාස්
 - II. ලකා මංගේෂ්කාර්
 - III. ජග්ජීත් සිංග්
 - IV. උස්තාද් ගුලාම් අලි

3) ලක්ෂ්මන්වායා විසින් ලියන ලද ජනප්‍රිය හජන් ගීතයක් වන්නේ,

- I. ථූමක වලක
- II. රාම රතන
- III. රසුපති රාසව
- IV. තුම්බින මෝරේ

4) “හජන්” යන්නෙහි අරුත් ඇති වචනය වන්නේ,

- I. කරුණා
- II. වීර
- III. ශාන්ත
- IV. හක්ති

5) උතුරු ඉන්දියාවේ හජන් ගීතවලට සමාන දකුණු ඉන්දීය ගීත විශේෂය වන්නේ,

- I. ඊතනම්
- II. බ්‍යාල්
- III. වංග ගී
- IV. ගසල් ගී

6) හජන් ගීත භාවිතා කරන තාල භාණ්ඩයක් වන්නේ,

- I. තබ්ලාව
- II. අත් රබාන
- III. ටැම්බරිනය
- IV. තම්මැට්ටම

7) කාලි රාග බ්‍යාල ගීයක් වශයෙන් යොදාගෙන ඇති හජන් ගීතය වන්නේ,

- I. රසුපති රාසව
- II. ථූමක වලක
- III. අජ කේලෝ
- IV. තුම්බින මෝරේ

8) හජන් ගීතවලට බොහෝවිට පාදක කරගෙන ඇත්තේ,

- I. රාග ආශ්‍රිත තනුය.
- II. ජනගී ආශ්‍රිත තනුය.
- III. තීව්‍ර ස්වර ආශ්‍රිත තනුය.
- IV. කෝමල ස්වර ආශ්‍රිත තනුය.

9) හජන් ගීත බොහෝදුරට ප්‍රබන්ධ කර ඇත්තේ,

- I. සංගීතඥයින් උදෙසාය.
- II. දෙවිවරුන් උදෙසාය.
- III. රණවීරුවන් උදෙසාය.
- IV. දේශාභිමානය උදෙසාය.

10) ගීත සඳහා වැඩි වශයෙන් යොදා ගන්නේ වැනි තාල වේ.

11) හජන් ගීතයක් ලියන්න.

12) හජන් ගීත පිළිබඳ කෙටි සටහනක් ලියන්න.

13) හජන් ගායක ගායිකාවන් හතර දෙනෙකු නම්කරන්න.

14) හජන් ගායනය සඳහා යොදාගෙන ඇති භාරතයේ කාව්‍ය ග්‍රන්ථයක් නම් කර එහි කතුවරයා නම් කරන්න.

15) හජන්ගී නිර්මානකරුවන් දෙදෙනෙකු නම්කරන්න.

විෂයය :- පෙරදිග සංගීතය

ශ්‍රේණිය :- 8

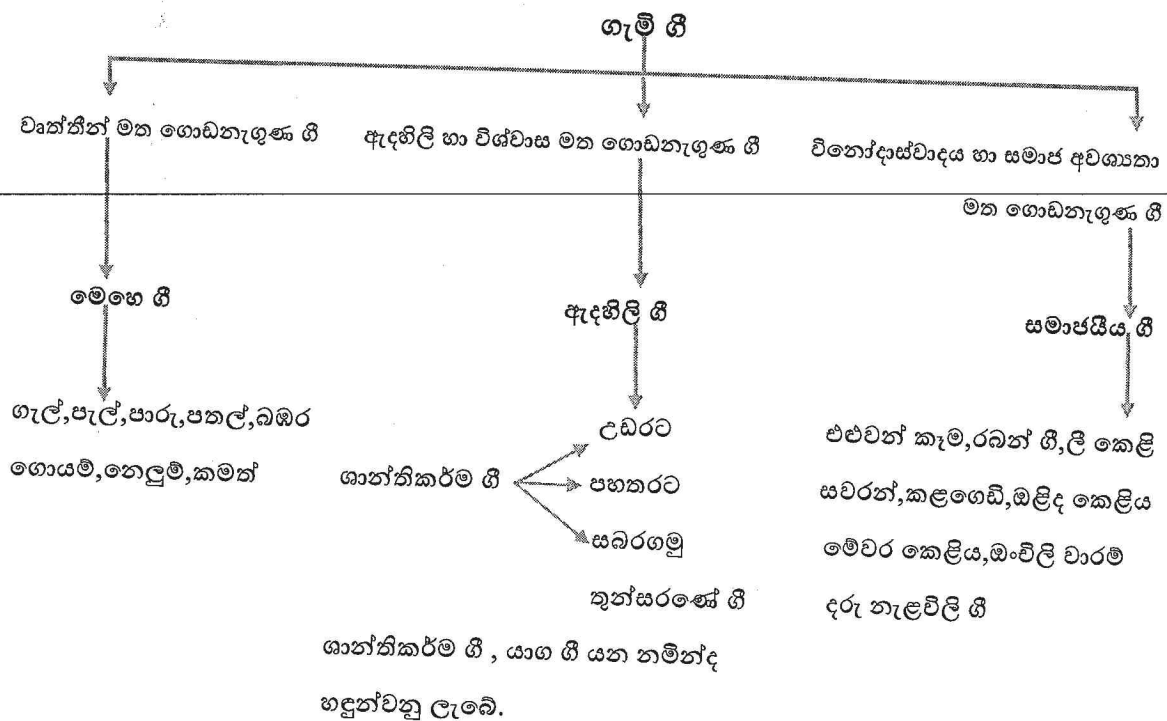
පාඩම / ඒකකය :- ගැමි ගීයේ විශේෂ ලක්ෂණ

ගුරුවරයාගේ නම :- ඩී.ඒ.කේ.ගායත්‍රී

පාසල :- අම්/ගාමිණි මහා විද්‍යාලය.

ගැමි ගීයේ විශේෂ ලක්ෂණ

- ගැමි ජනතාව විසින් නිර්මාණය කොට ගායනා කරනු ලබන ගීත ගැමි ගී ලෙස හඳුන්වනු ලබයි.
- ගැමියා තම ජීවිතයේ විවිධ අවස්ථා වලදී එනම්, රැකියාවන්හි නිරත වීමේදී, ආගමික කටයුතු, ඇදහිලි හා යාග වලදී මෙන්ම විවිධ සමාජ අවශ්‍යතා හා විනෝදාස්වාදය පිණිස ද ගැමි ගී නිර්මාණය කොට ගායනා කර ඇත.
- ඒ අනුව ගැමි ගී නිර්මාණයට පදනම් වූ හේතු සාධක තුනක්(03) පවතී.එනම්,
 01. විවිධ වෘත්තීන් මත ගොඩනැගුණ ගී - මෙහෙ ගී
 02. ඇදහිලි හා විශ්වාස මත ගොඩනැගුණ ගී - ඇදහිලි ගී
 03. විනෝදාස්වාදය හා සමාජ අවශ්‍යතා මත ගොඩනැගුණ ගී - සමාජයීය ගී

ගැමි ගී වල විශේෂ ලක්ෂණ

- භාෂාව සරලය.
- ගීත වල ඒකාකාරී බවක් ඇත.
- නිර්මාණකරුවෙකු නොමැත.(කතෘ අඥාතයි)
- මුඛ පරම්පරාවෙන් පැවත එන ගීත විශේෂයකි.
- අව්‍යාජ බව මේ ගී වලින් මනාව පිළිබිඹු වේ.
- ස්වර ක්ෂේත්‍රය පටුය.
- සිවු පද විරිතට ගායනය කර ඇත.
- ගැමි අත්දැකීම් හා සිතිවිලි ගීතයන්ට තේමාව වී ඇත.
- ඉහළ ස්වරයෙන් ගීත ගායනය කර ඇත.

පහත දැක්වෙන අංක 01-10 දක්වා ප්‍රශ්න වලට අදාළව නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.

01. ගැමි ගී නිර්මාණයට පදනම් වූ හේතු ගණනින්,

1. 4 කි. 2. 2 කි. 3. 3 කි. 4. 5 කි.

02. කිසියම් වෘත්තීයක නිරත වෙමින් ගයනු ලබන ගැමි ගී විශේෂය වන්නේ

1. ඇඳහිලි ගී 2. මෙහෙ ගී 3. සමාජයීය ගී 4. ශාන්තිකර්ම ගී

03. දරු නැළවිලි ගීත අයත් වන ගැමි ගී විශේෂය වන්නේ

1. සමාජයීය ගී 2. මෙහෙ ගී 3. ඇඳහිලි ගී 4. කෙළි ගී

04. සමාජයීය ගී පමණක් ඇතුළත් පිළිතුර වන්නේ

1. ගැල්, පැල්, පතල්	2. ලී කෙළි, ඔළඳ කෙළිය, රබන් ගී
3. තුන් සරණේ ගී, ගැල්, පතල්	4. ලී කෙළි, පැල්, පාරු

05. “ බුද්ධං සරණේ සිරස දරාගෙන...” යන ගීතය අයත් වන ගැමි ගී වර්ගය වන්නේ

1. සමාජයීය ගී 2. මෙහෙ ගී 3. උඩරට ශාන්තිකර්ම ගී 4. ඇඳහිලි ගී

06. මේ ගී පාද අතරින් මෙහෙ ගීතයක් නොවන්නේ

1. රන් දැකැති ගෙන නිති සැරසෙනවා	2. බඹර කපන අය නරකාදියේ යති
3. ඔළිඳ කිබෙන්තේ කොයි කොයි දේසේ	4. දුප්පත් කම නිසයි මා පැල් රකින්නේ

07. ගැමි ජනතාව විසින් කරනු ලබන ගැමි ක්‍රීඩා ආශ්‍රිතව නිර්මාණය වූ ගැමි ගී විශේෂය වන්නේ

1. මෙහෙ ගී 2. ඇඳහිලි ගී 3. කමත් ගී 4. සමාජයීය ගී

08. ශ්‍රී ලංකාවේ ශාන්තිකර්ම ගී වර්ග තුන පමණක් ඇතුළත් පිළිතුර වන්නේ

1. උඩරට, පහතරට, සබරගමු	2. උඩරට, වන්නි, සබරගමු
3. උඩරට, දකුණු, සබරගමු	4. උඩරට, පහතරට, රුහුණ

09. මේ අතරින් ගැමි ගීතයක් තෝරන්නේ

1. වෙල් යායක ගොන් දෙන්නෙක් කකා උනි
2. විත්ත පත්ත මිත්ත ගෝත්ත අග්‍ර පුජිතා
3. තණ්ඩලේ දෙන්නා දෙපොලේ දක්කනවා
4. තෙල් ගාලා හිස පිරන් නැනෝ

10. ගැමි ගී වල ලක්ෂණයක් තෝරන්නේ

1. භාෂාව සරලය.
2. ස්වර ක්ෂේත්‍රය පවුය.
3. මුඛ පරම්පරාවෙන් පැවතගෙන ඒම.
4. උගතුන් විසින් රචනා කර තිබීම.

11. ගැමි ගී නිර්මාණයට පදනම් වූ හේතු කීයද ? ඒ මොනවාද ?

12. එම හේතු සාධක අනුව ගැමි ගී වර්ග කරන ආකාරය ලියා දක්වන්න.

13. ඉහත නම් කරන ලද ගැමි ගී වර්ග වලට අදාළව උදාහරණ දෙක බැගින් ලියන්න.

14. දී ඇති ගී පාදයන් ඊට ගැළපෙන ගැමි ගී වර්ගය තෝරා යා කරන්න.

1. ඉන්නෙත් දුම්බරයි මහ කළු ගලක් යට	ඇඳහිලි ගී
2. සාරසදිසි පෙති පේර නෙලන කල	මෙහෙ ගී
3. අම්මපල්ලා බඹරුන් අත වරද නැති	සමාජයීය ගී
4. පෙරයම බුද්ධං සරණේ ගඤ්ඤයි	
5. අතට වෙරළ ඇහිද ගෙනේ	

15. සේ ගී යනු උගතුන් විසින් රචනා කරන ලද ගීත විශේෂයකි. පහත දැක්වෙන්නේ ගැමි ගී හා සේ ගී වල

ලක්ෂණ කිහිපයකි. එම ලක්ෂණ නිවැරදිව ගැමි ගී හා සේ ගී යටතේ වගුගත කරන්න.

- පොත පතෙහි සඳහන් වී ඇත.
- භාෂාව සංකීර්ණය.
- කතෘ අඥාතය. නිශ්චිත නිර්මාණකරුවෙක් නොමැත.
- සිවුපද විරිතට ගායනය කර ඇත.
- නාද මාලාව සංකීර්ණය. විවිධත්වයෙන් යුක්තය.
- ගීත වල ඒකාකාරී බවක් ඇත.
- උපමා උපමේය ශබ්දාලංකාර ආදිය භාවිතා කොට ඇත.
- අව්‍යාජ බව මේ ගීත වලින් මනාව පිළිබිඹු වේ.

ගැමි ගී	සේ ගී

විෂයය :- පෙරදිග සංගීතය	ශ්‍රේණිය :- 8
පාඩම / ඒකකය :- කෙත හා බැඳි ගැමි ගී	
ගුරුවරයාගේ නම :- ටී.ඒ.කේ.ගායත්‍රී	පාසල :- අම්/ගාමිණී මහා විද්‍යාලය.

කෙත හා බැඳි ගැමි ගී

ගොයම් හා සම්බන්ධ කාර්යයන්හි නිරත වෙමින් ගායනා කරනු ලබන ගී කෙත හා බැඳි ගැමි ගී ලෙස හඳුන්වන අතර ඊට අදාළ ගීත වර්ග තුනක් මෙහිදී ඉගෙන ගනිමු.

1. ගොයම් ගී 2. නෙලුම් ගී 3. කමත් ගී

ගොයම් ගී	
ගොයම් කැපීමේදී ගයනු ලබන ගීත ගොයම් ගී ලෙස හඳුන්වයි. මෙහෙ ගී ගණයට අයත් වේ. පැරණි සිරිත් විරිත් වලට අනුව දෙවියන් වැඳ අවසර ගැනීමෙන් පසු සියලු කාර්යයන්හි නිරත වීම සිදු කෙරේ. ඉර, හඳ මිහිකන්, සතරවරම් දෙව්වරුන්ගෙන් වරම් ගැනීම මෙහිදී සිදුවේ. ආරක්ෂාව, සෞභාග්‍යය, සමෘද්ධිය පතාත්, අව් වැසි වලින් වන පීඩා වළක්වා ගැනීමටත්, නියං වලින් මිදීමටත්, වෙහෙස මහන්සිය නිවා ගැනීමටත් වරම් ගී ගායනා කර ඇත. ගොයම් කපන කාන්තාවන්ගේ සුන්දරත්වයත් ගොයම් කැපීමට සැරසී සිටින ආකාරයත් ගොයම් කවිවල සඳහන්ව ඇත. ගොයම් කැපීම කඩිනමින් කළ යුතු නිසා එම ගීත කඩිනම් ලයකින් ගායනා කර ඇත. සාමූහික බව දනවන ගීත විශේෂයකි. සරල නාද මාලා වලින් යුක්ත වේ. ආසාදාත්මක (තාල තැබිය හැකි) ගීත විශේෂයකි. වාදන සහාය සඳහා බුම්මැඩිය, උඩැක්කිය, ගැට බෙරය, කාලම්පට වැනි භාණ්ඩ යොදා ගෙන ඇත.	
රන් දැකැති ගෙන නිති	සැරසෙනවා
රන් රන් පටි ඉන වට	දිලිසෙනවා
රිවි දුටු පිනි බිදු ලෙස	පහවෙනවා
දුම්බර කෙනෙ අපි ගොයම්	කපනවා

නෙලුම් ගී	
ගොයම් නෙලීමේදී ගයනු ලබන ගීත විශේෂයකි. මෙහෙ ගී ගණයට අයත් වේ. කුඹුරේ වල් පැළ ගැලවීම, අඩු තැන් වලට ගොයම් පැළ සිටවීම හා ගොයම් පැළ සිටුවීමේදී ගයන ගීත වේ. කාන්තාවන්ට සුවිශේෂ ස්ථානයක් හිමි වේ. කාන්තාවන් මේ සඳහා සැරසී සිටින ආකාරය, සුන්දරත්වය, නෙලීම සිරුවෙන් සිදු කරන ආකාරය, සතුටින් ප්‍රියමනාපව සාමූහිකව කටයුතු කරන ආකාරය ගී වලින් කියවේ. කණ්ඩායම් වැඩිමහලු කාන්තාවකගෙන් ගායනය ඇරඹේ. අනිත් අය අත්වැල් ගායනයේ යෙදේ. සාමූහිකත්වය දනවන ගී විශේෂයකි. අඩු ලයකින් (විලම්භ ලයෙන්) ගායනා කරයි. පටු ස්වර ක්ෂේත්‍රයක් යෙදේ. ඇතැම් පළාත්වල තල මල වරුණ කවි ද නෙලුම් ගී ලෙස යොදා ගනී. වාදන සහායට බුම්මැඩිය යොදා ගනී.	
තෙල් ගාලා හිස පිරන් නෑනෝ	- ඇට වැල අරගෙන බැඳගත් නෑනෝ
සේලේ ඉනවට ඇඳගත් නෑනෝ	- ගොයම් නෙලන්නට යමු අපි නෑනෝ

කමත් ගී

ගොයම් කපා පාගා අවසන් වූ පසු අස්වැන්න වෙන් කරන තෙක් එක් රැස් කර ගන්නා ස්ථානය කමත ලෙස හඳුන්වයි. කමත මැද හරක් බැඳීමට කණුවක් සිටුවා ඇත. එම කණුව වටේ ගමන් ගන්නා අම්බරුවන් ගොයම් මැඩීමට (පැහීමට) දක්කන විට පිරිමින් විසින් කමත් ගී ගයනු ලැබේ. පිරිමින් පමණක් සහභාගී වීම විශේෂ ලක්ෂණයකි. පිරිමින්ගේ ජවය පෙන්නුම් කරන තාල ලක්ෂණ ගැබ්ව ඇත. ගීත ගයන අතරතුර අඬහැර පෑම සිදු කෙරේ. ඉන් ගවයන්ට කතා කෙරේ. සරල තාල මත නිර්මාණය වී ඇත. (බොහෝ විට මාත්‍රා තුන බැගින් කැටි වන සේ) සාමූහිකව සිදු කෙරේ. කඩිනම් ලයකින් ගායනා කරයි. මෙහෙ ගී ගණයට අයත් වේ. කමතේදී භාවිතා කරන සුවිශේෂී භාෂාවක් ඇත.

අම්බරුවන් - හරකුන් , බැත - වී , යතුර - කුල්ල , කොළ මැඩීම - ගොයම් පැහීම

ඉහළ වෙලේ තිබෙන බැතා - පහළ වෙලේ තිබෙන බැතා

අඩු කොටුවල තිබෙන බැතා - ගෙන පුරවන් මේ කමතා

අංක 01-10 දක්වා අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි පිළිතුරු තෝරන්න.

01. නෙලුම් ගී ලෙස හඳුන්වනු ලබන්නේ,

1. ගොයම් කපනා විට ගයනු ලබන ගී ය.	2. නෙලුම් නෙලමින් ගයනු ලබන ගී ය.
3. ගොයම් පාගන විට ගයනු ලබන ගී ය.	4. ගොයම් පැළ සිටුවීමේදී හා කුඹුරේ ඇති වල් පැළ උදුරන විට ගයනු ලබන ගී ය.

02. කෙත හා බැදුණු ගැමි ගී අයත් වන්නේ,

1. ඇදහිලි ගී ගණයට ය.	2. මෙහෙ ගී ගණයට ය.
3. සමාජයීය ගී ගණයට ය.	4. සේ ගී ගණයට ය.

03. විලම්භ ලයෙන් (අඩු ලයකින්) ගායනා කරනු ලබන ගීත විශේෂය වන්නේ,

1. නෙලුම් ගී	2. ගොයම් ගී	3. කමත් ගී	4. කෙළි ගී

04. පහත ගී වර්ග අතරින් අඬහැර පෑම සිදු කෙරෙන්නේ,

1. නෙලුම් ගී	2. ගොයම් ගී	3. කමත් ගී	4. පැල් ගී

05. අත් වැල් ගායනයේ යෙදෙමින් ගයන ගීත විශේෂය වන්නේ,

1. නෙලුම් ගී	2. ගොයම් ගී	3. කමත් ගී	4. පැල් ගී

06. කමත් ගී වලට පමණක් සුවිශේෂී ලක්ෂණයක් වන්නේ,

1. අඩු ලයකින් ගායනා කිරීම.	2. කාන්තාවන්ට සුවිශේෂී තැනක් හිමි වීම.
3. සාමූහික බව දැනවන ගීත විශේෂයක් වීම.	4. පිරිමින්ගේ ජවය පෙන්නවන තාල ලක්ෂණ ගැබ්ව තිබීම.

07. ගොයම් ගිත වල සුවිශේෂී ලක්ෂණයක් නොවන්නේ,

- 1.සරල නාද මාලා වලින් යුක්ත වීම. 2.කඩිනම් ලයකින් ගායනා කිරීම.
- 3.සාමූහික බව දනවන ගීත විශේෂයක් වීම. 4.ගායනය අතරතුරේ දී අඩහැර පෑම.

08. නායකත්වයට ගරු කරමින් කණ්ඩායමේ වැඩිමහලු කාන්තාවකගෙන් ගායනය ආරම්භ වන ගීත විශේෂය වන්නේ,

- 1.ගොයම් ගී 2. නෙලුම් ගී 3.කමත් ගී 4.පැල් ගී

09. කඩිනම් ලයකින් ගායනා කරනු ලබන ගීත වර්ග යුගලය වන්නේ,

- 1.ගොයම් ගී, නෙලුම් ගී 2.නෙලුම් ගී, කමත් ගී 3.ගොයම් ගී, කමත් ගී 4.කමත් ගී, පැල් ගී

10. මෙහෙ ගී ගණයට අයත් ගීත විශේෂයක් නොවන්නේ ,

- 1.ගොයම් ගී 2.නෙලුම් ගී 3.කළඟෙඩි කවි 4.කමත් ගී

11. කෙත හා සම්බන්ධ ගැමි ගී වර්ග තුනක් (03) නම් කරන්න.

12. ගොයම් ගී , නෙලුම් ගී , කමත් ගී වල විශේෂ ලක්ෂණ 03 බැගින් ලියා දක්වන්න.

13. ඉන් ඔබ කැමති ගී වර්ගයකට අයත් එක් කවියක් ලියන්න.

14. කමත් භාෂාවේදී භාවිතා කරන වචන දෙකක් අර්ථය සමග ලියා දක්වන්න.

15. පහත දී ඇති ගීත ලක්ෂණ ඉදිරියෙන් ඇති ගී වර්ගයට නිවැරදිව තෝරා යා කරන්න.

1. පිරිමින් පමණක් සහභාගි වන අතර කඩිනම් ලයකින් ගායනා කෙරේ. නෙලුම් ගී
2. අත් වැල් ගායනයේ යෙදේ. කමත් ගී
3. කඩිනම් ලයකින් ගැයෙන අතර කාන්තාවන් ද සහභාගි වේ. ගොයම් ගී
4. අඩු ලයකින් ගායනා කෙරේ.
- 5.සරල තාල මත නිර්මාණය වී ඇති අතර අඩහැර පෑම සිදු කෙරේ.

විෂය:- පෙරදිග සංගීතය

ශ්‍රේණිය:- 08

පාඩම/ඒකකය:- මව් පිය ගුණ වරුණ ගී

ගුරුවරයාගේ නම:- ඩබ්.එම්.ඉනෝකා උදයංගනි වනසිංහ

පාසල:- අම්/ මංගලාරාම මහ විදුහල

මව් පිය ගුණ වරුණ ගී

- මව් සෙනෙහස හා පිය සෙනෙහස ලෝකය පවතින තාක් කල් සෑම තරාතිරමකම පුද්ගලයන්ගේ හදවත් තුළ උගුම් ගත් හැඟීමකි.
- එම හැඟීම් ගීතයක පද මාලාවෙන් ප්‍රකාශ විය යුතුය.
- එය තවදුරටත් තීව්‍ර කරමින් අසන්නන්ගේ සිතට දැනෙන්නේ එම ගීතයේ ඇති නාදමාලාව හා සංගීත නිර්මාණය යි.
- එමෙන්ම ගායකයාගේ හෝ ගායිකාවගේ සුමධුර ගායනය ද එයට සුසංයෝග විය යුතුය.
- මවගේ සහ පියාගේ කරුණාව මෙන් මුදිතාව ප්‍රකාශ වන ගීත කීපයක් පහත දැක්වේ.

ගීතය	ගායනය	පද රචනය	තනුව
පියාණෙනි මා නැවත උපන්නොත්	අබේවර්ධන බාලසූරිය	සුනිල් ආරියරත්න	වික්ටර් රත්නායක
පිතුසෙනෙහේ පිදු	දිපිකා ප්‍රියදර්ශනී පිරිස්	කුමාරදාස සපුතන්ත්‍රී	රෝහණ වීරසිංහ
සොම්නය හෝ සන්නාපය හමුවේ	සුසිල් ප්‍රේමරත්න	සුසිල් ප්‍රේමරත්න	සුසිල් ප්‍රේමරත්න
අම්මා සඳකි මම ඒ ලොව හිරුය රිදී	ටී.එම්. ජයරත්න	මාලනී ජයරත්න	රෝහණ වීරසිංහ
මිහිමඩලේ අඳුරු කුසේ	නන්දා මාලනි	ඩබ්ලිව්.ඒ අබේසිංහ	නන්දා මාලනි

මේ අතරින් එක් ගීතයක් පහත දැක්වේ.

පිතු සෙනෙහේ පිදු පියෙකු නොමැති ලොව-දු දරුවන් හිතැහි ඇතිදෝ
උන්ගේ සිත රැදී තනිය මකන්නට-මවුනට කවදා හැකි වේදෝ.....

හිරු මඩලක් සේ කිරණ බෙදා දී-නුග සෙවණක් සේ සිසිල සදා දී
ජීවිතයේ බර උරින් දරා-පියවරුමයි ලොව මහ සයුරක් වී
පොළව නිවාලන්නේ.....

පිතු සෙනෙහේ පිදු පියෙකු නොමැති ලොව-දු දරුවන් හිතැහි ඇතිදෝ
උන්ගේ සිත රැදී තනිය මකන්නට-මවුනට කවදා හැකි වේදෝ.....

මෙන් මුදිතා ගුණ සිතෙහි දරා-පෙරුම් පුරා ඉඳ සසර පුරා
අම්මාවරු මතු බුදු වන්නේ-පියවරුමයි ලොව බුදු වන මවුනට
ඒ විවරණ දෙන්නේ.....

මෙම ගීතයේ අදහස ලෙස,

මව් ගුණ ගැයුණු ගී අපමණය. මව් සෙනෙහසේ මතකය නැවත අපට ගෙන දෙන ගී සමහරක් අති විශිෂ්ටය. නමුත්, පිය ගුණ ගී ඇත්තේ ඉතා සුළු සංඛ්‍යාවකි. පියෙකුගේ සෙනෙහස නොමැති දිනක දරුවන් හිනැහුණේ කවදා දැයි ගීත රචකයා මෙම ගීතයෙන් අපෙන් ප්‍රශ්න කර සිටී. දරුවන්ගේ සිතේ රැඳුණු තනිය මකන්නට මව් වරුන්ට පමණක් නොහැකි හෙයිනි. පියවරු මහා සයුරක් ලෙස ගිනියම් වූ , ලොවම නිවා දමති , හිරු කිරණක් සේ ආලෝකයත් විශාල නුග ගසක් මෙන් සිසිල , සෙවන හා ආරක්ෂාවත් ලබා දෙයි . පියෙකු තුළ වූ කාර්යභාරය ඒ පද පෙළින් මනාව පැහැදිලි වෙයි .

ගීතයේ සංවේදීම කොටස වන්නේ අවසාන අන්තරා කොටසය. "අම්මා බුදු වේවා" යන්න අප අතර පවතින යෙදුමකි. නමුත් ඒ බුදු වන මව්වරු විවරණ දෙන්නේ තවත් පියෙකු බව රචකයා මෙහි සඳහන් කරයි. මව්වරුන්ගේ අවසාන ප්‍රාර්ථනාව පවා ඉටුවීමට උදව් කළ යුත්තේ පියවරු මය . පියෙකුගේ නිහඩ කාර්යභාරය මනාසේ මෙම ගීතය තුළින් පෙන්වා දෙනු ලබයි.

කාර්ය පත්‍රිකාව

❖ පහත ප්‍රශ්නවල හිස්තැන් පුරවන්න.

1. "මිහිමඩලේ අඳුරු කුසේ" ගීතය විසින් ගයනු ලැබේ.
2. "සොම්නස හෝ සන්තාපය හමුවේ" යන ගීතය කාලයට අනුව ගැයේ.
3. "අම්මා සඳකි" යන ගීතය ග්‍රහයෙන් ගැයේ.
4. "පියාණෙනි මා නැවත උපන්නොත්" යන ගීතය විසින් ගයනු ලැබේ.
5. සරල ගීතයක ස්ථායී හා අන්තරා අතර වාදනය වන අතුරු වාදනය ලෙස හඳුන්වයි.

❖ පහත ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

6. "අම්මා සඳකි" ගීතයට සංගීතය සපයා ඇත්තේ කවුරුන් විසින්ද ?
7. "පිතු සෙනෙහේ පිදු" ගීතය මව් ගුණ හා පිය ගුණ ගී වර්ගයෙන් අයත් වන්නේ කුමන ගී වර්ගයටද?
8. දරුවන්ගේ ජීවිත බර උරින් දරා සිටින්නේ කවුරුන් විසින්ද?
9. මව් සෙනෙහස පිළිබඳ කරුණු කීපයක් දක්වන්න .
10. මව් ගුණ හෝ පිය ගුණ කියවෙන පාද හතරකින් යුත් පද්‍ය පන්තියක් නිර්මාණය කරන්න.
11. ඔබ අසා ඇති මව් ගුණ හෝ පිය ගුණ ගීතයක කොටසක් ලියා එහි අර්ථය පැහැදිලි කරන්න.
12. "සොම්නස හෝ සන්තාපය හමුවේ" ගීතය ගැයෙන කාලය හඳුන්වන්න.
13. එම කාලයට අනුව ගීතයක කොටසක් පද ප්‍රස්තාර කරන්න .
14. ඔබ දන්නා වෙනත් මව්පිය ගුණ වරුණ ගී කීපයක් නම් කරන්න.
15. සරල ගීතයක කොටස් නම් කරන්න.

විෂය:- පෙරදිග සංගීතය

ශ්‍රේණිය:-08

පාඩම් ඒකකය:-නාඩගම් සහ නූර්ති රංග සම්ප්‍රදායන්හි ශෛලිය,සංගීතය හා විශේෂතා

ගුරුවරයාගේ නම:-බී.පී.ඒ.සංජීවනී

පාසල:-අම්/මඩවලලන්ද මහ විදුහල

නාඩගම් නාට්‍යය සම්ප්‍රදාය

නාඩගම් යනු, ලංකාවේ පැවති පැරණි නාට්‍ය විශේෂයකි.දකුණු ඉන්දියාවේ පැවති තේරික්කුත්තු නම් වූ විදි නාට්‍ය ආභාෂයෙන් මෙරට නාඩගම් නාට්‍ය බිහිවූ බව සැලකේ.දකුණු ඉන්දියාවේ සිට මෙරටට පැමිණි අලහනායිදු නම් ද්‍රවිඩ තේරික්කුත්තු විදි නාට්‍ය ශිල්පියා “හරිස්වන්ද්‍ර , නමින් මෙරට ප්‍රථම නාඩගම් නාට්‍ය රඟදැක්වීය.එම නාට්‍ය නැරඹූ ඇතම් ලාංකීය නාට්‍ය ලෝලීන් නාඩගම් නාට්‍යය නිෂ්පාදනයට යොමු විය.

පිලිප්පු සිංකෝ :- ඇහැළේපොළ නාඩගම (ප්‍රථම සිංහල නාඩගම)
චාල්ස් සිල්වා ගුණසිංහ:-විදුර,වෙස්සන්තර,දික්කල කාලගෝල

නාඩගම් නාට්‍යයේ විශේෂ ලක්ෂණ

- 01.නාඩගම් සඳහා යොදාගනු ලබන්නේ ,දකුණු ඉන්දියානු සංගීතය හෙවත් කර්ණාටක සංගීතයයි.
- 02.නාඩගම් නාට්‍යයේ , පොතේගුරු ,බහු භූතයා,සෙල්ලම් ළමා වැනි චරිත දක්නට ලැබෙන අතර,පූර්ව රංගය හා අපර රංගය යනුවෙන් නාඩගමේ කොටස් දෙකක් දක්නට ලැබේ.
- 03.නාඩගම් වලදී මද්දල 02ක් යොදාගෙන,අඩුතාල් සහ වැඩිතාල් වශයෙන් වාදනය කරන අතර, සර්පිනාව,බටනළාව,වයලිනය වැනි සංගීත භාණ්ඩද යොදා ගනී.
- 04..නාඩගම් නාට්‍ය වල ගැහැණු චරිත පිරිමින් විසින්ම රඟපානු ලබයි.
- 05.නාඩගම් රඟදක්වනු ලබන භූමිය “කරලිය,, නම් වන අතර,නාඩගම් දින 07 ක් පමණ එක දිනට රඟ දක්වයි.
- 06.හරිකම්බෝජී,කරහරප්‍රිය,හනුමන්තෝඩි යන කර්ණාටක තාල ආභාෂය කර ගනිමින් , පසන් නිර්ලානා, වඩිමුඩි,තංගපාය, යන කර්ණාටක තාල මත නාඩගම් ගී නිර්මාණය කරනු ලබයි.
- 07.නාඩගම් වල දෙබස් ගීත ස්වරයෙන්ම කියනු ලැබේ.

08.නාඩගම් ගීත වල දක්නට ලැබෙන කොටස් පහත පරිදි වේ.

ඉන්තියය :- තාලයකින් තොරව ගැයෙන විරිත් තෝඩායම:-දේවාරාධනාවකි.(පොතේ සිංදුව)

උරැව්වුව:-තාලානුකූලව,තරමක් දැන ලයෙන් ගයන කොටසකි.

සින්දු:-තාලයක් සහිතව ගැයෙන ගායනා කොටස්

කාර්ය පක්‍ෂිකාව

- වඩාත් නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අඳින්න.

01.නාඩගම් යනු ,

- 1.නාට්‍ය විශේෂයකි
- 2.කෝලම් නාට්‍යයයි.
- 3.කෙටි කතාවකි.
- 4.වික්‍රපටියකි.

02.නාඩගම් සඳහා ආභාෂය ලැබූ සංගීත සම්ප්‍රදාය වන්නේ,

- 1.උතුරු ඉන්දීය සංගීතය
- 2.දකුණු ඉන්දීය තේරුක්කුත්තු සංගීතය
- 3.රාගධාරී සංගීතය
- 4.හපන් ගීත ආභාෂය

03.නාඩගම් නාට්‍ය මෙරට බිහිවීමට අඩිතාලම සැකසුණේ ,

- 1.අලහනායිදු මහතාගේ මෙරට සංක්‍රමණය
- 2.ජෝන්ද සිල්වා මහතාගේ මෙරට සංක්‍රමණය
- 3.චාල්ස් ඩයස් මහතාගේ මෙරට සංක්‍රමණය
- 4.පිලිප්පු සිංකෝ මහතාගේ මෙරට සංක්‍රමණය

04.මෙරට රඟ දැක්වූ ප්‍රථම නාඩගම වන්නේ,

- 1.ඔකැලේ 2.රජතුමි කට්ටුව 3.සිංහවල්ලි 4.හරිස්වන්ද

05.නාඩගම් රඟ දක්වන කවාකාර භූමිය හඳුන්වන නාමය වන්නේ.

- 1.කරලිය 2.සබය 3.වේදිකාව 4.රංග ශාලාව

06.නාඩගම් වල දක්නට ලැබෙන ඉන්තියය හා සම්බන්ධ නිවැරදි කියමන වන්නේ,

- 1.තාලයකින් තොරව ගැයෙන විරිතකි. 2.දේව කන්තලව්වකි.
3.වර්තයකි. 3.වේග රිද්ම ගායනාවකි.

07.නාඩගම් සඳහා යොදා ගන්නා ප්‍රධාන තාල වාද්‍ය භාණ්ඩය

- 1.තබ්ලාවයි. 2.ගැට බෙරයයි. 3.මද්දලයයි. 4.මාදංගයයි.

08.නාඩගම් හා සම්බන්ධ ,සාවද්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ,

1. පූර්ව රංගය හා අපර රංගය නමින් කොටස් දෙකකි. 2. උරුවිටුව භාවිතා වේ.
3.ගැහැණු වර්ත ගැහැණුන් විසින්ම රඟ දක්වයි. 4.කර්ණාටක සංගීත තාල භාවිතා වේ.

09.තෝඩායම යනු,

- 1.දේවාරාධනාවකි. 2.විලම්භ ගීතයකි. 3.විරිතකි. 4.තාලයකි.

10.නාඩගම් සිංදු යනු,

- 1.තාල සහිත ගායනාවකි. 2.ආරම්භක ගීතයකි. 3.නාඩගම් වර්තයකි. 4.මූලික ලය ගායනාවකි.

● පිළිතුරු සපයන්න.

11.වාල්ස් සිල්වා ගුණසිංහ ගුරුත්තාන්සේ නිෂ්පාදනය කළ,නාඩගම් නාට්‍ය 03 ක් සඳහන් කරන්න.

12.මෙරට රඟ දැක්වූ ,ප්‍රථම සිංහල නාඩගම කුමක්ද?

13.දකුණු ඉන්දිය සංගීත තාල 04 ක් නම් කරන්න.

14.නාඩගම් නාට්‍යයේ ,දක්නට ලැබෙන වර්ත තුනක් නම් කරන්න.

15.නාඩගම් සංගීතය සඳහා යොදා ගන්නා සංගීත භාණ්ඩ 04 ක් නම් කරන්න.

විෂය :- පෙරදිග සංගීතය	ශ්‍රේණිය:-08
පාඩම් ඒකකය :- නාඩගම් සහ නූර්ති රංග සම්ප්‍රදායන්හි ශෛලිය, සංගීතය හා විශේෂතා	
ගුරුවරයාගේ නම:- බී.පී.ඒ.සංජීවනී	පාසල:-අම්/මඩවලලන්ද මහ විදුහල

නාඩගම් සහ නූර්ති රංග සම්ප්‍රදායන්හි ශෛලිය, සංගීතය හා විශේෂතා

දුවේ, පුතේ,

නූර්ති නාට්‍ය සම්ප්‍රදාය හා නාඩගම් නාට්‍ය සම්ප්‍රදාය පිළිබඳව, මුල් පාඩම් ඒකකයේ දී අපි සවිස්තරාත්මකව උගතිමු. මෙහිදී අප සාකච්ඡා කරනුයේ, මෙම නාට්‍ය සම්ප්‍රදායන් දෙකෙහි, ශෛලිය, සංගීතය, හා විශේෂතා පිළිබඳවයි.

	නූර්ති	නාඩගම්
සංගීත ආභාෂය	හින්දුස්ථානී සංගීතයේ ආභාෂය ලැබීම	කර්ණාටක සංගීතයේ ආභාෂය ලැබීම
සංගීත නිර්මාණය	, ජපාංකර්, අබ්දුල් අසිස්, විශ්වනාත් ලව්ජී යන අයගේ සහය ලබාගනී.	අලහනායිදු යන අයගේ සහය ලබාගනී.
කාල වාදනය	ප්‍රධාන කාල වාද්‍ය භාණ්ඩය තබ්ලාවයි.	මද්දල දෙකකින් අඩුකාල් සහ වැඩිකාල් වශයෙන් වාදනය කරයි.
සංගීත භාණ්ඩ	සර්පිනාව, වයලීනය, බටනළාව	සර්පිනාව, වයලීනය, බටනළාව.
ගීත සඳහා රාග ආභාෂය	හින්දුස්ථානී සංගීතයේ, කාලි, හෙරවි, ජොනපූරි වැනි රාග	කර්ණාටක සංගීතයේ, හරිකම්බෝජී, කරහරප්‍රිය, හනුමන්තෝඩ් වැනි රාග
කාල භාවිතය	කෙහෙර්වා, දීප්වන්දි, දාදරා වැනි හින්දුස්ථානී කාල භාවිතය	පසන්, තීර්ලානා, වඩ්මුඩ්, තංගපාට වැනි කාල භාවිතය
ගීත කොටස්	දොහොරාව	උරුවුවු, තෝඩායම, අගහාරං, ඉන්තිසය
වර්ත	කතා පුවතට අදාළ වර්ත	පූර්ව රංගනයෙන්, සෙල්ලම් ළමා, බහුබ්‍රතයා, බෙර කාරයින් ආදීන් ඉදිරිපත් කරන අතර, අපර රංගනයේදී, නාඩගම් කතාව ඉදිරිපත් කරයි.
රංගනය	ගැහැණු වර්ත ගැහැණුන් විසින්ම රඟ දක්වයි.	ගැහැණු වර්ත පිරිමින් විසින් රඟ දක්වයි.
රංග භූමිය	රංග ශාලාවක් භාවිතා කරයි.	පස් ගොඩකර සකසා ගත්, අර්ධ කවාකාර වේදිකාවකි. එය කරලිය නම්වේ.
වේදිකා සැරසිලි	තිර රෙදි, ආලෝක කරණය, තාක්ෂණික මෙවලම් භාවිතය	වේදිකාව ග්‍රාමීය මට්ටමක පවතී.
නාට්‍ය ඵලදැක්වීම	පැය 3-4 කට සීමා වී, නාට්‍ය ඉදිරිපත් කරයි.	රාත්‍රී කාලයේදී, දින හතක් පුරාවට එකම නාට්‍යය රඟ දැක්වීම
නාට්‍ය නිෂ්පාදකයෝ	සි. දොන් බස්තියන්, ජෝන්ද සිල්වා, වාල්ස් ඩයස්	පිලිප්පු සිංකෝ, වාල්ස් සිල්වා ගුණසිංහ
නිෂ්පාදිත නාට්‍ය	පරාභව, දුටුගැමුණු, රත්නාවලි, රාමායණය, සිරිසඟබෝ, දස්කොන් ආදී.....	ඉයුපින්, බ්‍රම්පෝඩ්, ඇහැළේපොළ, දික්කල කාලගෝල, ලියොනාරා ආදී.....

කාර්ය පත්‍රිකාව

❶ වඩාත් නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අඳින්න

01. නාඩගම් සම්ප්‍රදායෙහි දක්නට නොලැබෙන ගායන අංගයකි.

1. තෝඩායම 2. අගහාරං 3. දොහොරාව 4. ඉන්තිසය

02.නාඩගම් සම්ප්‍රදායයෙහි යොදා නොගන්නා සංගීත භාණ්ඩයකි.

- 1.තබ්ලාව 2.සර්පිනාව 3.වයලීනය 4.මද්දලය

03.උතුරු ඉන්දීය සංගීත ආභාෂය ලැබී ඇති නාට්‍ය සම්ප්‍රදායකි.

- 1.වන්නම් 2.ප්‍රශස්ති 3.නාඩගම් 4.නූර්ති

04.රංග භූමිය ලෙස, කරලිය භාවිතා කරයි.

- 1.කෝළම් 2.නූර්ති 3.නාඩගම් 4.වන්නම්

05.නූර්ති නාට්‍ය වල සංගීත නිර්මාණය සඳහා සහයට නොගත් පුද්ගලයෙකි.

- 1.ලයනල් එදිරිසිංහ 2.විශ්වනාත් ලව්ජි 3.ජටා ශංකර් 4.අබ්දුල් අශීස්

06.නූර්ති සම්බන්ධයෙන් සාවද්‍ය ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- 1.දාදරා,දීප්වන්දි.ආදී තාල මත ගීත නිර්මාණය 2.ප්‍රධාන තාල වාද්‍ය භාණ්ඩය තබ්ලාවයි.
3.දොහොරාව භාවිතා වේ. 4.අලභනායිදු මහතාගේ සහය ලබා ගැනීම

07.නාඩගම් සම්බන්ධයෙන් සාවද්‍ය ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- 1.තාක්ෂණික මෙවලම් භාවිතය 2.සෙල්ලම් ළමා,බහුභූතයා වැනි චරිත ඇතුළත්ය.
3.මද්දල දෙකකින් තාල වාදනය කරයි. 4.ගැහැණු චරිත පිරිමින් විසින් රඟ දක්වනු ලබයි.

08.නූර්ති නාට්‍යයක් නොවන්නේ,

- 1.දුටුගැමුණු 2.බ්‍රිමිපෝඩි 3.රොලිනා 4.රාමායනය

09.නාඩගම් තාලයකි.

- 1.දාදරා 2.දීප්වන්දි 3.බෙම්ටෝ 4.පසන්

10.එකම කතා පුවත දින ගණනාවක් රඟ දක්වයි.

- 1.නාඩගම් 2.නූර්ති 3.දුටුගැමුණු 4.රාමායණය

● පහත ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

11.නූර්ති සහ නාඩගම් සම්ප්‍රදායයන්හි ඔබ දකින සමාන අසමානතා විග්‍රහ කරන්න.

12.නිෂ්පාදිත නූර්ති නාට්‍ය 04ක් සහ නාඩගම් නාට්‍ය 04ක් නම් කරන්න.

13.නූර්ති නාට්‍ය නිෂ්පාදකයින් තිදෙනෙකු නම් කරන්න

14.නූර්ති රංග සම්ප්‍රදායයෙහි සංගීතමය ලක්ෂණ ගෙනහැර දක්වන්න.

15.නාඩගම් රංග සම්ප්‍රදායයෙහි සංගීතමය ලක්ෂණ ගෙනහැර දක්වන්න.

විෂය :- පෙරදිග සංගීතය

ශ්‍රේණිය:- 8

පාඩම :- සඳැස්මත් හා ගීමත්

පාසල:-අම්/රුහුණුගම විද්‍යාලය

ගුරුවරයාගේ නම:- එච්.හර්ශනී මධුවන්ති

සඳැස්මත් සහ ගී මත්

- සිංහල භාෂාවේ ඇති අක්ෂර ප්‍රධාන වශයෙන් බෙදෙන කොටස් 2 - ලඝු අක්ෂර සහ ගුරු අක්ෂර
- කෙටි අක්ෂර ලඝු අක්ෂර ලෙස ද, දීර්ඝ අක්ෂර ගුරු අක්ෂර ලෙස ද හැඳින්වේ.
- ලඝු අක්ෂර - අ,ඉ,උ,ක,ක,ල,ග,න,ලී,ගි.නො,කො..... වැනි අක්ෂර
- ගුරු අක්ෂර - ආ,කා,ගා,ලා,තේ,කෝ,බැ,ඳු.....වැනි අක්ෂර
- ලඝු අක්ෂරයක වටිනාකම = මාත්‍රා 1 කි.
- ගුරු අක්ෂරයක වටිනාකම = මාත්‍රා 2 කි.

සඳැස්මත්

❖ ගී පාදයක ලඝු , ගුරු අක්ෂර වලට හිමි මාත්‍රා ගණන සඳැස්මත් නමින් හැඳින්වේ. එනම් පද මාලාවක අකුරු වලට හිමි මාත්‍රා ගණනයි.

- උදා - : කොබෝ කුරුඳු වනේ ගී පාදයේ සඳැස්මත් ගණන = 09

❖ සඳැස්මත් ගණන සොයා ගන්නා ආකාරය

ගී පාදයේ අකුරු	ලඝුඅකුරකි/ගුරු අකුරකි	අකුරට හිමි මාත්‍රා ගණන
කො	ලඝුඅකුරකි	මාත්‍රා 01
බෝ	ගුරු අකුරකි	මාත්‍රා 02
කු	ලඝුඅකුරකි	මාත්‍රා 01
රු	ලඝුඅකුරකි	මාත්‍රා 01
ඳු	ලඝුඅකුරකි	මාත්‍රා 01
ව	ලඝුඅකුරකි	මාත්‍රා 01
තේ	ගුරු අකුරකි	මාත්‍රා 02

- මේ අනුව සියලුම මාත්‍රා ගණන = මාත්‍රා 09 (සඳැස්මත් ගණන = 09)

ගීමත්

- ගී පාදයක් ගායනා කිරීමේදී ලැබෙන මාත්‍රා ගණන ගීමත් ලෙස හැඳින්වේ. ගී පාදයක් ගායනා කරන ආකාරය අනුව පද ප්‍රස්තාර කළ විට ගීමත් ගණන සොයා ගත හැකිය.
- බොහෝ විට සඳැස්මත් ගණනට වඩා ගීමත් ගණන වැඩි වේ.
- ඇතැම් අවස්ථා වල සඳැස්මත් ගණන හා ගී මත් ගණන සමාන වන අවස්ථාද ඇත.

❖ ගීමත් ගණන සොයා ගන්නා ආකාරය

- කොබෝ s / කුරුඳු / වනේs / s ss / මෙම පද ප්‍රස්තාරයේ ගීමත් ගණන = 12

ක්‍රියාකාරකම

නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.

- ගී පාදයක් ගායනා කිරීමේදී ලැබෙන මාත්‍රා ගණන හඳුන්වන්නේ,
i සඳැස්මත් ii ගීමත් iii ලඝු iv ගුරු
- පද මාලාවක අකුරු වලට හිමි මාත්‍රා ගණන හඳුන්වන්නේ,
i ගීමත් ii ලඝු iii ගුරු iv සඳැස්මත්

03. හෙළ ජාතික අභිමානේ වැඩු විරුවන් සේ පොරණේ යන ගී පාදයේ සඳැස්මක් ගණන කීයද?

- i 20 ii 24 iii 18 iv 26

04. ඕලු පිපිලා විල ලෙල දෙනවා සුදට සුදේ නංගෝ ගී පාදයේ ගීමක් ගණන කීයද?

- i 26 ii 24 iii 32 iv 34

05. ලඝු අක්ෂරයක වටිනාකම මාත්‍රා කීයද?

- i මාත්‍රා 03 ii මාත්‍රා 02 iii මාත්‍රා 01 iv මාත්‍රා 04

06. ගුරු අක්ෂරයක වටිනාකම මාත්‍රා කීයද?

- i මාත්‍රා 02 ii මාත්‍රා 01 iii මාත්‍රා 03 iv මාත්‍රා 04

07. ධම්මං සරණේ සිත පහදාගෙන යන ගී පාදයේ සඳැස්මක් ගණන හා ගී මත් ගණන පිළිවෙලින් දැක්වෙන පිළිතුර කුමක්ද?

- i. සඳැස්මක් 24 , ගී මත් 16
ii. සඳැස්මක් 16 , ගී මත් 24
iii. සඳැස්මක් 24 , ගී මත් 14
iv. සඳැස්මක් 14 , ගී මත් 24

08. සඳැස්මක් ගණන හා ගී මත් ගණන එක සමාන ගී පාදයකි.

- i. සඳවා සුදු වැලි පිටිතුරු
ii. සුවඳ රෝස මල් නෙළා මාල ගොතාලා
iii. නුඹේ අම්මා කිරට ගියා
iv. අතට වෙරළ ඇඟිලි ගෙනේ

09. ලඝු මාත්‍රා 06 කින් යුක්ත ගී පාදයකි.

- i. මොර හිඹුටු දම් පතා
ii. කොබෝ කරුලු වනේ
iii. රන් දැකැති ගෙන නිති සැරසෙනවා
iv. මත් මත් කරවන දන මුළු දෙරණා

10. ගුරු මාත්‍රා 04 කින් යුක්ත ගී පාදයකි.

- i. උදයට පායන හිරු දෙවියන්ටයි
ii. සිත ගහලෙදී ඇඳ පේවෙනවා
iii. මේ කාගේදෝ කමතා
iv. රු රැසේ අඳිනා ලෙසේ අත්

● පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු ලියන්න.

11. සිත ගහලෙදී ඇඳ පේ වෙනවා යන ගී පාදයේ සඳැස්මක් හා ගීමක් ගණන සොයන්න.
12. සඳැස්මක් යනු කුමක්දැයි උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
13. ගීමක් යනු කුමක්දැයි උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
14. ලඝු අකුරු යනු මොනවාද? ඒවාට උදාහරණ දක්වන්න.
15. ගුරු අකුරු යනු මොනවාද? ඒවාට උදාහරණ දක්වන්න.

විෂය :- පෙරදිග සංගීතය

ශ්‍රේණිය:- 8

පාඩම :- යනිය සහ යනි සහිත ගී පද ප්‍රස්තාර

පාසල:-අම්/රුහුණුගම විද්‍යාලය

ගුරුවරයාගේ නම:- එච්.හර්ශනී මධුවන්ති

යනිය

- යනිය යනු ගී පාදයක සඳැස්මක් ගණනට වඩා වැඩි වූ මත් ගණන පිහිටන ස්ථානයයි.
- ගී පාද ඇද පැද ලෙලවා අලංකාරව ගැයීම නිසා යනි පිහිටයි.
- අවශ්‍ය තැන් වල යනිය පිහිටුවීම නිරායාසයෙන්ම සිදු වේ.
- යනි පිහිටුවීම මගින් ගී පාද වල සමබරතාවය සුදුකේ.
- ගී පාදයක් ප්‍රස්තාර කිරීමේදී විශේෂයෙන්ම යනිය පිළිබඳව සැලකිලිමත් විය යුතුය.
- ගී පාදයක මුල,මැද සහ අග යන ස්ථාන වල යනිය පිහිටයි.
- යනියට අයත් මාත්‍රා ගණන සීමා වන්නේ එම පැදියේ තාල ලක්ෂණ මතය.
- යනි පිහිටන ගැමි ගී පාද - ඉන්නෙන් දුම්බරයි මහ කළු ගලක් යට, බුද්ධං සරණේ සිරස දරාගෙන, තණ්ඩලේ දෙන්නා දෙපොළේ දක්කනවා
- යනි පිහිටන සේ ගී පාදයක් - පැහැසරණිය මිණි පැමිණිය කොත් අගට

යනි සහිත ගී පද ප්‍රස්තාර.

❖ කොබෝ කුරුළු වනේ යන ගී පාදය යනි සහිත ගී පාදයකි.

- යනි පිහිටන ස්ථාන - කොබෝ s / කුරුළු / වනේ s / s ss /
- මෙම ගී පාදයේ අවසාන අක්ෂරය ගායනයේදී මාත්‍රා 5 ක් ඇදීමක් සිදු වේ.ඒ අනුව යනියට හිමි මාත්‍රා ගණන 5 කි.
- එනම්, ගී පාදයේ අවසන් අක්ෂරය වන “නේ” අක්ෂරය ගුරු අක්ෂරයකි .ගුරු අක්ෂරයක වටිනාකම මාත්‍රා 2 ක් බැවින් “නේ” අක්ෂරයට හිමි මාත්‍රා 2 සහ ඉතිරි මාත්‍රා 3 එක්ව ගත් විට යනියට හිමි මාත්‍රා ගණන 5 කි.

❖ බුද්ධං සරණේ සිරස දරාගෙන යන ගී පාදය යනි සහිත ගී පාදයකි.

- යනි පිහිටන ස්ථාන- බුද්ධ / 0 සර /ණේ s s / s ss / සිරස / දරා s / ගෙන s / s ss
- මෙම ගී පාදයේ මැද “ණේ ” අක්ෂරය ගායනයේදී මාත්‍රා 6 ක් ඇදීමක් සිදු වේ. අග “න” අක්ෂරය මාත්‍රා 5 ක් ඇදීමක් සිදු වේ.ඒ අනුව ගී පාදයේ මැද යනියට හිමි මාත්‍රා ගණන 6. අග යනියට හිමි මාත්‍රා ගණන 5 කි.
- එනම්, ගී පාදයේ මැද අක්ෂරය වන “ණේ ” අක්ෂරය ගුරු අක්ෂරයකි .ගුරු අක්ෂරයක වටිනාකම මාත්‍රා 2 ක් බැවින් “ණේ” අක්ෂරයට හිමි මාත්‍රා 2 සහ ඉතිරි මාත්‍රා 4 එක්ව ගත් විට මැද යනියට හිමි මාත්‍රා ගණන 6 කි.ගී පාදයේ අග අක්ෂරය වන “න” අක්ෂරය ලඝු අක්ෂරයකි ලඝු අක්ෂරයක වටිනාකම මාත්‍රා 1ක් බැවින් “න” අක්ෂරයට හිමි මාත්‍රා 1 සහ ඉතිරි මාත්‍රා 4 එක්ව ගත් විට අග යනියට හිමි මාත්‍රා ගණන 5 කි.

ක්‍රියාකාරකම

- නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.

01. ගී පාදයක සඳැස්මක් ගණනට වඩා වැඩි වූ මත් ගණන හඳුන්වන නම කුමක්ද?

i සඳැස්මක් ii ගීමක් iii යනිය iv විරිත

02. සිත ගහලෙදී ඇඳ පේවෙනවා යන ගී පාදයේ යනි පිහිටන්නේ ,

i මුල පමණි ii මැද පමණි iii අග පමණි iv මැද සහ අග දෙකෙහිම

03. බුද්ධං සරණේ සිරස දරාගෙන යන ගී පාදයේ අග යනියට හිමි මාත්‍රා ගණන කීයද?

- i 6 ii 4 iii 5 iv 3

04. කොබෝ කුරුළු වනේ ගී පාදයේ යනියට හිමි මාත්‍රා ගණන කීයද?

- i 5 ii 4 iii 6 iv 3

05. යනිය පිළිබඳ වැරදි ප්‍රකාශය කුමක්ද?

- i යනිය යනු ගී පාදයක ගීමත් ගණනට වඩා වැඩි වූ මත් ගණන පිහිටන ස්ථානයයි.
- ii ගී පාද ඇද පැද ලෙලවා අලංකාරව ගැයීම නිසා යනි පිහිටයි.
- iii අවශ්‍ය තැන් වල යනිය පිහිටුවීම නිරායාසයෙන්ම සිදු වේ.
- iv යනි පිහිටුවීම මගින් ගී පාද වල සමබරතාවය සුරැකේ.

06. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ වලින් නිවැරදි ප්‍රකාශය කුමක්ද?

- i ගුරු අක්ෂරයක වටිනාකම මාත්‍රා 1 කි. ii ගී පාදයක මුල,මැද සහ අග යන ස්ථාන වල යනිය පිහිටයි
- iii ලඝු අක්ෂරයක වටිනාකම මාත්‍රා 2 කි. iv යනි පිහිටුවීම මගින් ගී පාද වල මාත්‍රා ගණන අඩු වේ.

07. යනියට අයත් මාත්‍රා ගණන සීමා වන්නේ කුමන ලක්ෂණයක් මතද?

- i එම පැදියේ තාල ලක්ෂණ මතය. ii එම පැදියේ ලඝුඅක්ෂර ගණන මතය.
- iii එම පැදියේ ගුරු අක්ෂර ගණන මතය. iv එම පැදියේ ලඝු,ගුරු සහ ජලුක අක්ෂර ගණන මතය.

08. යනි පිහිටන ගී පාදයක් නොවන්නේ කුමක්ද?

- i තණ්ඩලේ දෙන්නා දෙපොළේ දක්කනවා ii සඳවා සුදු වැලි පිවිතුරු
- iii පැහැසරණිය මිණි පැමිණිය කොත් අගට iv බුද්ධං සරණේ සිරස දරාගෙන

09. යනිය සහිත සේ ගී පාදයකි.

- i ඉන්නෙත් දුම්බරයි මහ කළු ගලක් යට ii මන මත් කරවන දන මුළු දෙරණා
- iii පැහැසරණිය මිණි පැමිණිය කොත් අගට iv සඳවා සුදු වැලි පිවිතුරු

10. යනිය සහිත මෙහෙ ගී පාදයකි

- i දඩ්බිඩි ගඟා කරනා වැඩ රට වටියේ ii රු රැසේ අඳිනා ලෙසේ අත් ලෙළ දිදි විදුලිය පබා
- iii උදයට පායන හිරු දෙවියන්ටයි iv මේ කාගේ දෝ කමතා

• පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු ලියන්න.

11. යනිය යනු කුමක්දැයි හඳුන්වන්න.

12. යනි පිහිටන සේ ගී පාදයක් ලියන්න.

13. බුද්ධං සරණේ සිරස දරාගෙන යන ගී පාදයේ යනි පිහිටන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

14. යනි පිහිටන ගැමි ගී පාද 4 ක් ලියන්න.

15. යනියේ විශේෂ ලක්ෂණ 2 ක් ලියන්න.

පාඩම් ඒකකය-8 1 ක්‍රියාකාරකම :- රේඛා මණ්ඩලය මත ස්වර පිහිටන අයුරු අධ්‍යයනය

ගුරුභවතාගේ නම:- W. M ලින් විරසිංහ

T.p -0776560244

පාසල- අම්/ කජ්ජොම් ජනරජ විද්‍යාලය

ක්‍රියාකාරකම - රේඛා මණ්ඩලය මත ස්වර පිහිටන අයුරු අධ්‍යයනය කරමු.

බටහිර සංගීත පද්ධතිය මුළුමනින්ම සංකේත මත ගොඩ නැගී ඇත. එම

සියලු ස්වර ප්‍රස්ථාර කිරීම සිදු කරනු ලබන්නේ රේඛා මණ්ඩලය (Stave) මතය .

Stave

Stave යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන්නේ කිරස් අතට අඳින ලද රේඛා (line) 5ක් හා ඒ අතර ඇති හිඩැස් (space) 4යි.

❖ Stave හි ස්වර පිහිටන අයුරු

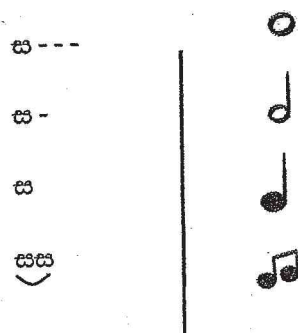

01. බටහිර ප්‍රස්ථාරයේ දී ස්වර සඳහා යොදා ගනු ලබන විවිධ සංකේත සහ ඒවායේ වටිනාකම්

❖ බටහිර ප්‍රස්ථාරයක එක් එක් මාත්‍රා සංඛ්‍යාවන්ට අනුව වෙන වෙන ම සංකේත භාවිතා කරයි.

සංකේතය	නම	වටිනාකම (Beat)
0	Semi brave	04
	Minim	02
	Crotchet	01
	Quaver	1/2
	Semi Quaver	1/4

පෙරදිග සංගීතයේ වටිනාකමට සමාන බටහිර ස්වර සංකේත පහත දැක්වේ .

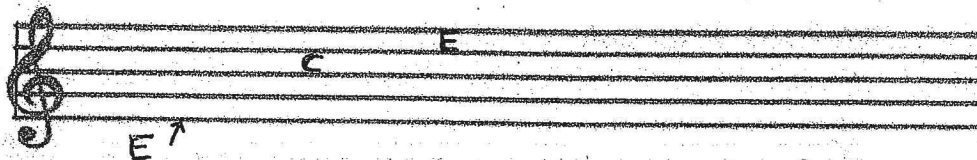

බටහිර සංගීතයේ මෙම ප්‍රධාන ස්වරයන්ට අමතරව තිත් මාත්‍රා (Dotted Notes) නමින් මාත්‍රා 03 සහ 06 දැක්වීම සඳහාත් සංකේත භාවිතා කරයි. මෙහිදී ප්‍රධාන ස්වරයේ වටිනාකමින් හරි අඩක් තිතට හිමි වේ.

සංකේතය	නම	වටිනාකම (Beat)
	Dotter semi brave	$4+2 = 6$
	Dotted minim	$2+1 = 3$
	Dotted Crotchet	$1+1/2 = 1\frac{1}{2}$

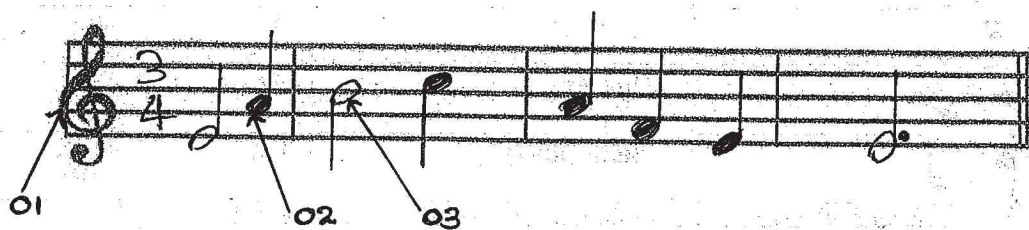
කාර්ය පත්‍රිකාව

01. බටහිර සංගීතයේ ස්වර ප්‍රස්තාර කිරීම් සිදු කරන්නේ කුමක් භාවිතා කරගෙන ද ?
02. පහත Stave එකේ හිස්තැන්වලට සුදුසු ස්වර ලියා දක්වන්න.

03. Minim ස්වරයේ වටිනාකම කීයද ?
04. පෙරදිග සංගීතයේ ස - - - මෙම මාත්‍රා ගණනට සමානව බටහිර ස්වර සංකේතය ලියා දක්වන්න.
05. 0 මෙම ස්වර සංකේතයේ වටිනාකම මාත්‍රා කීයද ?
06. බ ස්වරය පිහිටනු ලබන්නේ Stave එකේ කුමන Space එක තුළ ද ?
07. සසගග / රිරිග - / සසරිරි / ග - - -

ඉහත හී පාදය බටහිර ක්‍රමයට ප්‍රස්තාර කර දක්වන්න.

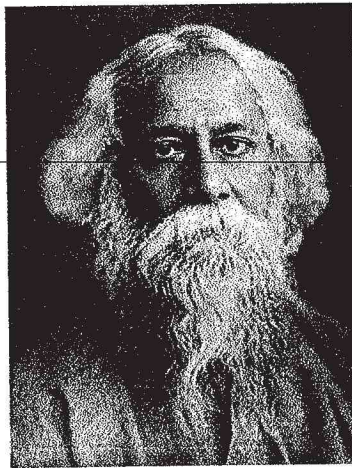
- ඉහත ප්‍රස්තාර ඇසුරින් පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.
08. අංක 01 සඳහන් කර ඇති සංකේතයේ නම කුමක් ද ?
 09. අංක 02 ස්වර සංකේතයේ වටිනාකම කීයද ?
 10. අංක 03 සංකේතය පිහිටා ඇත්තේ කුමන ස්වරයේ ද ?

විෂය - පෙරදිග සංගීතය
 ශ්‍රේණිය - 08
 පාඩම් ඒකකය - රචිත ශ්‍රී
 ගුරුවරයාගේ නම - ඩී.එම්. ප්‍රියන්ති (කාවන්තිස්ස ජාතික පාසල අමපාර)

රචිත ශ්‍රී

- නින්දස්ථාන සංගීතයට අයත් රචිත ශ්‍රී ගෛලිය, වංග හි නැතහොත් බෙංගාල හිත යනුවෙන් ද හදුන්වයි.
- ඉන්දියාවේ බෙංගාල නැතහොත් වංග ප්‍රදේශයේ ප්‍රචලිත මෙම ගීත ගෛලිය නිර්මාණය කර ඇත්තේ මහා කවි රචිතයාත් නාගෝරි තුමන් විසිනි.
- මෙතුමා බෙංගාල ප්‍රදේශයේ තනු ඇසුරින් මෙම ගීත නිර්මාණය කර ඇත.
- බෙංගාලි ගී, ගැමි ගීත ගැන ඇල්මක් උක් වූ මෙතුමා නින්දස්ථාන ශාස්ත්‍රීය සංගීතය හා බාවුල්, හට්තාලි වැනි ගැමි ගී ගායනා ආභාසයෙන් නවතම ගීත ගෛලියක් නිර්මාණය කළේය. එනිසා මෙම ගීත රචිත ශ්‍රී , රබිත ශ්‍රී නමින් ද හදුන්වයි. මේ සඳහා ගීත දහස් ගණනක් ඔහු රචනා කළේය.
- මෙම ගීත තුල දැකිය හැකි විශේෂතා අතර වංග බසින් රචනා වීම විශේෂත්වයකි. ගී තනු ඉතා සරලය. කෙටි ස්වර පරාසයක් තුල ගීත නිර්මාණය වී ඇත. සීමිත සංගීත භාණ්ඩ සංඛ්‍යාවක් යොදා ගැනීමද මෙහි විශේෂ ලක්ෂණයකි. ස්වර වාද්‍ය භාණ්ඩ වශයෙන් සර්පිනාව. එස් රාජය ද, පාල වාද්‍ය භාණ්ඩ වශයෙන් කෝල් නැමති බෙරය ද, කාලම්පට හා ගෙප්පි යන සංගීත භාණ්ඩ ද යොදා ගත්තේ.
- ගීතය ආරම්භයේදී මෙන්ම ගීතය මධ්‍යයේදී මින්ඩි ලක්ෂණ යෙදීම නවත් ලක්ෂණයකි.
- බොහෝ තනු අතර ඒකාකාරී බවක් තිබුණ ද කාර්ණාසායන තනු දක්නට ලැබිණි.
- නාගෝරි තුමා ඇතැම් ගී තනු නිර්මාණයේදී නින්දස්ථාන ගෛලිය හා බටහිර සංගීත ශිල්ප ක්‍රමද මිශ්‍ර කොට ඇති බව පිළිගත් මතයකි. සරල පාල මත මෙම ගී නිර්මාණය වී ඇත.
- වංග සංගීත ලක්ෂණ ඇතුළත් කොට ආනන්ද සමරකෝන්, සුනිල් ශාන්ත, සූර්‍ය ශංකර් මොල්ලිගොඩ ආදී මුල් යුගයේ සංගීතඥයන් විසින් මෙරට සරල ගීත නිර්මාණය කොට ඇත. ඕලු පිපිලා , එන්ඩු මැණික් , හෝ ගා රැල්ල බිදේ , දියගොඩ සැම තැන කිරි ඉතිරේ යන ගීත ඊට උදාහරණ කිපයකි.

➤ රචිතයාත් නාගෝරි තුමා ගේ ජීවන තොරතුරු බිඳක්

- 1861 මැයි 07 දින ඉන්දියාවේ කල්කටා නගරයේ උපත ලද මෙතුමා මූලික අධ්‍යාපනය ගමේ පාසලින් ලබා ගත්තේය. කුඩා කල සිට ම ස්වභාව ධර්මයට ඇලුම් කළේය.
- මොහු දේශප්‍රේමයෙකි , මානවප්‍රේමයෙකි , වින්තකයෙකි , ලේඛකයෙකි, කවියෙකි, චිත්‍ර ශිල්පියෙකි, සංගීතඥයෙකි, අධ්‍යාපනඥයෙකි, දාර්ශනිකයෙකි, නැටුමෙහි දක්ෂයෙකි.
- මොහු විසින් ඉතා අගනා ග්‍රන්ථ රාශියක් රචනා කොට ඇත . එම ග්‍රන්ථ අතර ගීතාංජලි, කවිකානිනි, ගෝරා, ශාප්මෝවන් ඉන් කීපයකි.
- ඉන්දීය ජාතික ගීයේ නිර්මාතෘවරයාය.
- ශාන්ති නිකේතනයේ නිර්මාතෘ වන මොහු දේශ සංචාරයෙහි ඇල්මක් උක්විය. යුරෝපීය රටවල සංචාරය කර අධ්‍යාපනික හා සංස්කෘතික තොරතුරු රාශියක් එක්රැස් කර ගත්තේය. ඒවා ඔහුගේ නිර්මාණ වලට යොදා ගත්තේය.

➤ රචිත ශිතයක් උගනිමු

නමිලේ කිසි බොලේ රාධා පබොයි දෙකේති
 අමිත පොදොර් බයෝර් දියෝ බොලේ දෙකේති
 බෝලේ රාධා බොලො රාධා //

පයති තියෝර් අමිත පොදොර් ගයති මධුර් ගි
 ගයති මධුර් ගි

එක්ව අධර් අයිද බොලේ අයිද ඔමරියාද් - තෙරි
 පයති තියෝර් පයති තියෝර් අයිද ඔමරියාද් //

නමිලේ කිසි.....

පාඩමට අදාළ ඉහත තොරතුරු කියවා ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

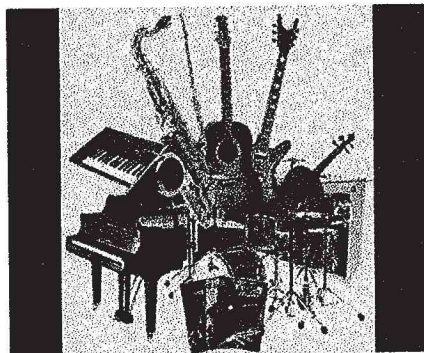
01. රචිත ශිතයේ නම කුමක් වේ?
02. මෙම ශිතයේ ප්‍රධාන පුද්ගලයෙකු කුමක්ද?
03. මෙම ගායනා කලයුත්තන් කවරු?
04. රචිත ශිතයේ සදහා යොදා ගන්නා ස්වර වාද්‍ය කුමක්ද?
05. රචිත ශිතයේ සදහා යොදා ගත් තාල වාද්‍ය කුමක්ද?
06. වංග ගී රචනා වි ඇති භාෂාව කුමක්ද?
07. මෙම ගායනා කලයුත්තන් විශේෂයන් කුමන්?
08. තාගෝර් කුමා ලියූ ගී 02 ක් ලියන්න.
09. තාගෝර් කුමා ආරම්භ කළ අධ්‍යාපන ආයතනය කුමක්ද?
10. තාගෝර් කුමා පිළිබඳ කරුණු 04 ක් ලියන්න.
11. වංග ගී ආභාසයෙන් නිර්මිත සිංහල සරල ගී 02 ක් ලියන්න.
12. වංග ගී ආභාසයෙන් සිංහල සරල ගී නිර්මාණය කළ සංගීතඥයින් දෙදෙනෙකු නම් කරන්න.
13. රචිත ශිතයේ පිළිබඳ ඔබේ අදහස ලියන්න.
14. ඉන්දියා ජාතික ගීයේ නිර්මාතෘ කවුරුන්ද?

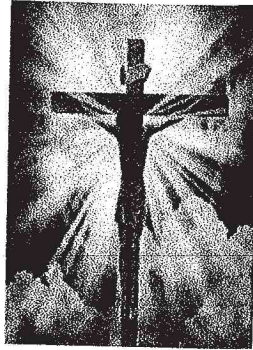
විෂය	- පෙරදිග සංගීතය
ශ්‍රේණිය	- 08
පාඩම් ඒකකය	- කිතුනු බැති ගී
ගුරුවරයාගේ නම	- ඩී.එම්. ප්‍රියන්ති (කාවන්තිස්ස ජාතික පාසල අම්පාර)

කිතුනු බැති ගී

- කතෝලික ආගම හා සම්බන්ධ කිතුනු දේවස්ථාන නැතහොත් පල්ලිය ආශ්‍රිතව මෙම ගීත නිර්මාණය වී ඇත.
- කිතුනු ආගමිකයන් තම දෙවියන් වහන්සේගේ ගුණ හක්තිමත්ව ගායනා කිරීම මේ තුළින් සිදු කරයි.
- කැරොල් ගී, පසන් ගී, කන්තාරු ගී වශයෙන් අවුරුද්දේ එක් එක් කාලයේ නොයෙක් අවස්ථාවන් හා සම්බන්ධව කිතුනු ගීත ගායනා කරයි .
- ඉරු දින පල්ලියේ පැවති දේව පූජා වලදී කිතුනු බැති ගී ගායනා කිරීම සිරිතකි .
- මුල් කාලයේ මෙරට ආක්‍රමණය කළ බටහිර විදේශිකයින් නිසා කිතුනු උහම මෙරට ව්‍යාප්ත විය.
- ඒ තුළින් කිතුනු බැති ගී ද ජනයා අතර ප්‍රචලිත විය.
- පල්ලියේ කිතුනු බැති ගී ගයන විශේෂ ගායක කණ්ඩායමක් ද සිටී.
- මුල් කාලයේ මෙම ගීත නිර්මාණය කර ඇත්තේ ජාතෝමේ ගොන්සාල්වේස් පියතුමා විසිනි. පසු කාලීනව විවිධ පළාත් වල ස්වාමීවරුන් , සොහොයුරන් හා කිතුනුවන් විසින් සිංහල කිතුනු බැති ගී නිර්මාණය කර ඇත .
- මෙම ගී තනු තුල බටහිර සංගීතයේ ශිල්ප ක්‍රම වන හාර්මනි (Harmony) ක්‍රමය භාවිතයට ගෙන ඇති නිසා ඉතා මිනිස් තනු රටා වලින් යුක්තය.
- යොදා ගත් සංගීත භාණ්ඩ ලෙස බටහිර සංගීතයට අයත් සංගීත භාණ්ඩ වීම විශේෂත්වයකි.
(පියානෝව , වයලින් , ඕගන් , ගිටාර් , ටැම්බරන්)

රෝනට වඩින බිතු ඔබයි
කැකුළු මල මමයි
මලට සුවද වික ඔබයි
සිහිති පෙති මමයි

පහන් දොරට හිරු ඔබයි
කුමුදුනිය මමයි
රැයට දිලෙන සඳ ඔබයි
සඳට රැය මමයි

දෙවන් පහන් මිනි නගා වඩිනු සුද තුනේ
හද පුරා වගුරුවා කිතු රැස් ඔබගේ
අසරනුන් පියේ වඩිනු වරම් දෙනු පියේ
හිතට වළිය ඔබ අනේ වඩිනු අප සොයා

හිවනේ වෙහෙසෙදී හෙවන ගිමන් පෙළුමෙදී
දුකේ වලපෙ අස් වැසුම් සුදුන් සුරිදුනේ
අඳහිගන් සඳු ඔබට ගැතිව ඔබ පතා
සිටින සැමට සත් වරම් පිහිට දෙනු වඩා

★ ඉහත පාඩම කියවා ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

• පහත වාක්‍ය නිවැරදි නම් (✓) ලකුණද, වැරදි නම් (x) ලකුණද යොදන්න.

01. කිතුනු බැති ගී තෝරාවන් සිහිකර ගතහො කරයි. ()
02. කිතුනු බැති ගී පල්ලිය ආශ්‍රිතව ගොඩනැගී ඇත. ()
03. සර්පිනාව ප්‍රධාන සංගීත භාණ්ඩයක් ලෙස යොදා ගනී. ()
04. බටහිර සංගීත ශිල්ප ක්‍රම කිතුනු ගී තනු වල ඇත. ()

• කෙටි පිළිතුරු සපයන්න

- 05 දෙවන් පහන් ගීතය ගීතයකි.
- 06 කිතුනු බැති ගී මුල් කාලයේ නිර්මාණය කළේ පියතුමාය.
- 07 කිතුනු බැති ගී වලට පාදක වී ඇත්තේ ගුණය.
- 08 මෙම ගීත වල තනු පිළිබඳ ඔබේ අදහස් දක්වන්න.
- 09 කිතුනු බැති ගී ගයන අවස්ථා දෙකක් ලියන්න.
- 10 කිතුනු බැති ගී සඳහා යොදා ගෙන ඇති සංගීත යෙදවුම කුමක්ද?
- 11 යොදාගෙන ඇති සංගීත භාණ්ඩ 02 ක නම් ලියන්න.
- 12 කිතුනු බැති ගී පිළිබඳ කරුණු 04 ක් ලියන්න.

විෂය	-	සංගීතය
පාඩම්/ ඒකකය	-	ගී පද නිර්මාණය
පාසල	-	අම්/ඩී.එස්. සේනානායක ජා.පා
ගුරුවරයාගේ නම	-	ඩී.ආර්.ඩබ්. සුජීව

ශ්‍රේණිය -08 ශ්‍රේණිය

ගී පද නිර්මාණය කරමු.

ගී පද නිර්මාණය වන්නේ කිසියම් තේමාවකටය. මිනිස් ජීවිතය හා සම්බන්ධ අත්දැකීම් ඇසුරින් හැටන් අවස්ථා ආදිය තේමා කොට ගනිමින් ගී පද නිර්මාණය වී ඇත.

භාවිත ගීත අතර පැහැදිලිව තේමා වෙන් කොට දැක්විය හැකි මෙන්ම පහසුවෙන් හඳුනාගත හැකිය. උපදේශාත්මක ගී, දේශාභිමානී ගී, මව්ගුණ ගී, පිය ගුණ ගී, ළමා ගී, හක්කි ගී, චිත්‍රපට ගී, නාට්‍ය ගී, ආදී ලෙස ඒවා නම් කොට දැක්විය හැකිය.

ගී පද නිර්මාණයේ දී සුවිශේෂී කරුණු කිහිපයක් වැදගත් වේ. ඉන් ප්‍රබලම සාධකය වන්නේ යොදා ගන්නා භාෂා භාවිතයයි. කෙසේ වෙතත් ගී පද මාලා නිර්මාණයේ දී

- ගීතයක් සඳහා සුදුසු රිද්ම රටාවක් තෝරා ගැනීම
- සුදුසු රිද්මයක් තෝරා ගැනීම
- නිවැරදි ප්‍රස්තාරකරණය

යන කරුණු පිළිබඳ වැදගත් ලෙස සැලකිය යුතුය. තවත් සුවිශේෂී සාධකයක් වන්නේ ගීතාත්මක පද බැඳීමයි. මාත්‍රා බෙදන ආකාරය අනුව රිද්ම රටාවක් නිදසුන් ලෙස මාත්‍රා 3 න් 3

01. | X X - | X X - | X X - | X X - |

02. | X X X | X X X | X X X | X X X |

03. | X - X | X - X | X - X | X - X |

මාත්‍රා 4 න් 4

01. | X X X X | X X X X | X X X X | X X X X |

02. | X X X - | X X X - | X X X - | X X X - |

ආකාරයට ප්‍රස්තාර කොට ඊට පද එකතු කිරීම පද නිර්මාණය සඳහා පහසු පියවරකි. පද යොදා සරල නිදසුනක් ලෙස මෙලෙස දැක්විය හැකිය.

01. | X - X X | X X X | X X X | X X X |
| අ හ ස | ච ට ට | අ ද ර | අ ර හී |

ඔබ අසා ඇති ස්වර ස්ථාපන ගීතයක රිද්ම රටාව අනුව පද යෙදී ඇති ආකාරය මෙලෙස දැක්විය හැකිය.

02. | X X X - | X X X - | X X X - | X X X - |
| බැ හි හා S | සි ඊ පා S | කර හා S | කර හා S |

දේශීය හි පද නිර්මාණ හිල්පින් කිහිපයක් හඳුනා ගනිමු. ඔවුන්ගේ බොහෝමයක් නිර්මාණ තුළ භාෂා විවහාරයන් හිතවත් ආකාරයට යොදා ඇති බව ඔවුන් කළ හි පද රචනා තුළින් අධ්‍යනය කළ හැක.

මර්සිලින් පයකොඩි පියතුමා

අපන්නා රණසිංහ

රත්න ශ්‍රී විජේසිංහ

සුනිල් සරත් පෙරේරා

සුනිල් ගාන්ත

ප්‍රේමකීර්ති ද අල්විස්

යමුනා මාලනී පෙරේරා

වසන්ත කුමාර කොබිවත

කුමාරපාස සපුතන්ත්‍රී

■ හිස්තැන සඳහා සුදුසු පිළිතුර වරහන් තුළින් තෝරා ලියන්න.

- (1) හිපද නිර්මාණය සඳහා යොදා ගත හැකි පහසු ක්‍රමයක් නිර්මාණය වී ඇති හි පද අතර (2) විවිධ (3) ඔස්සේ නිර්මාණය වී ඇති බව පෙනේ. හි පද නිර්මාණයේ දී (4) වඩා වැදගත් වන අතර (5) බව නිර්මාණයේ සාර්ථකත්වයට බලපායි. නිර්මාණය කරන ලද හි පද (6) කළ හැකි විම ද වැදගත් කොට සැලකිය යුතුය.
- (7) බෙදෙන ආකාරය අනුව අපට ඕනෑතරම් නිර්මාණය කළ හැකි අතර සුදුසු (8) ඊට යෙදිය හැකිය (9) වල ඇති සරල රචාවන් අවබෝධ කොට ගැනීම තම (10) වර්ධනය කරයි.

(මිනිස් ජීවිත අත්දැකීම්, භාෂාව, රිද්මරචා නිර්මාණය, තේමා, ප්‍රස්තාර ගත, ළමා හිත, හිතාත්මක, මාත්‍රා, රිද්මයක්, නිර්මාණ ගක්තිය)

11. පහත තේමා අනුව හි පද නිර්මාණය කරන්න. සුදුසු රිද්ම රචාවක් උපයෝගී කර ගන්න

- (1) වැස්ස (2) මුහුද

12. මාත්‍රා 3/3 , මාත්‍රා 2/2 රචා 2 බැගින් නිර්මාණය කරන්න.

විෂය	-	සංගීතය
පාඩම්/ ඒකකය	-	ගී තනු නිර්මාණයේ අත්හදා බැලීම් සිදුකරයි
පාසල	-	අම්/ඩී.එස්. සේනානායක ජා.පා
ගුරුවරයාගේ නම	-	ඩී.ආර්.ඩබ්. සුජීව

අප අවට පරිසරයේ ඇසෙන විවිධ හඬවල් අතර රිද්මයානුකූල බවක් දැකගත හැකිය.

- මුහුදේ රළ නැගෙන හඬ
- සුළං හැමීම
- කෝවිචියේ ගමන් කරන හඬ
- අශ්වයන් දුවන හඬ

ආදිය ඉන් සමහරකි. මෙම රිද්මයානුකූල බව උපයෝගී කොට තාල නිර්මාණය කළ හැකිය. එනම් හැම තාලයකටම ගැළපෙන රිද්මරටා නිර්මාණය කළ හැකිය. එම රිද්ම රටාවන් අත් තැලීමෙන් හෝ භාණ්ඩ වාදනය කිරීම මගින් නිරූපණය කළ හැකිය. රිද්මය ක්‍රමානුකූලව වර්ධනය කිරීමෙන් තාලයක් දක්වා ගෙනයා හැකිය.

ඒ අනුව සාදාගත් විවිධ රිද්ම රටා සඳහා ස්වර නිර්මාණය කළ හැකිය. පහත දැක්වෙන්නේ බෙම්ටෝ තාලය මත රිද්ම රටා නිර්මාණය කළ හැකි ආකාරයයි. එය තනු නිර්මාණ හුරු විය හැකි එක් පියවරකි.

බෙම්ටෝ තාලය මත රිද්මරටා නිර්මාණය

x x x	x x x	x x x	x x x	x x x	x x x	x x x	x x x
x x x	x - -	x x x	x - -	x x x	x - -	x x x	x - -

ඉහත තාලය හා ව්‍යවහාරික සංගීතයේ ජනප්‍රිය ගීතයක් රටාව ගොඩනගා ඇති අයුරු බලමු.

1 2 3	4 5 6	1 2 3	4 5 6	1 2 3	4 5 6	1 2 3	4 5 6
x - x	x - x	x - x	x - x	x - x	x - x	x - x	x - x
වා s ස	නා s දී	නේ s ක	මේ s ක	පා s s	මු s කු	වි න් සි	නේ s s
ස - ධ	ස - රි	ග - ප	ග රි ග	ස රි ස	ග රි ග	ස - නි	ධ නි ප

ඉහත ප්‍රස්තාරයට අනුව රිද්ම රටාවේ 'x' ලකුණද ඊට සාමන්තරව ස්වරයක් හා අකුරක් යෙදී ඇති බව පැහැදිලි වේ (-) ලකුණු ස්වර ඇඳීමක්ද 's' ලකුණු පද ඇඳීම සඳ හා ද යොදා ගනී.

ඒ අනුව විවිධ රිද්ම රටාවන්ට අනුව ස්වර යෙදීම කළ හැකිය. එය ගී තනු නිර්මාණය පහසු කරවයි.

01.	x x	x x	x x	x x
	ස ස	රි රි	ග ග	ම ම

02.

X X X -	X X X -	X X X -	X X X -
ස ස ග -	රි රි ම -	ග ග ප -	ම ධ ප -
බැ ති නා s	සි රි පා -	ක රු ණා s	ක ර නා s

හිතයේ පද මාලා අර්ථය ඉස්මතු වන සේ රිද්ම රටාවල ස්වර යෙදීම කළ යුතුය.

X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ඉ හ ල ට	නැ ග ය ති	ප හ ල ට	බැ ස එ ති
ස රි ග ම	ප ධ නි සි	සි නි ධ ප	ම ග රි ස

මේ අනුව රිද්ම රටාවන්ට අනුව පද බෙදීම, ස්වර යෙදීම ආදියේදී සැලකිය යුතු කරුණු කිහිපයකි. ඉන්

- පද මාලාවේ විරිත් ලක්ෂණය හා පද බෙදී ඇති රිද්මය

උදා- 2 න් 2 ට, 3 න් 3 ට, 4 න් 4 ට ආදී ලෙස

පද මාලාවේ අර්ථය ඉස්මතු වන සේ යෙදීම වැදගත් වේ

- පද මාලාවකට ස්වර යෙදීමේදී අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රමවේද කිහිපයකි

- (1) ආරෝහණ අවරෝහණ පිළිවෙලට යෙදීම
- (2) ආරෝහණ අවරෝහණ ස්වරූපයේ ස්වරයන් මඟ හැර යෙදීම
- (3) කිසියම් රටාවකට අනුව ස්වර යෙදීම

ඒ අනුව යමින් පද මාලාවට උචිත අලංකාර ගී තනුවක් නිර්මාණය කළ හැකිය.

- කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

- (1) රිද්ම රටාවකට පද, ස්වර යෙදීමේදී සැලකිය යුතු කරුණක් දක්වන්න
- (2) රිද්ම රටාවකට ස්වර යෙදීමේ ක්‍රම වේද 02 ක් දක්වන්න
- (3) |xxx-| xxx-| xxx-| xxx-| මෙම රටාවට සරල ක්‍රමයකට ස්වර යොදන්න
- (4) රිද්ම රටාවක "x" ලකුණ සහ "-" ලකුණෙන් අදහස් වන්නේ කුමක්ද?
- (5) |සරිගම|ප - - -|පමගරි|ස - - -|මෙම ස්වර තාලයට රිද්ම රටාවක් යොදන්න

- හිස්තැනට අදාළ පිළිතුර වරහන් තුළින් තෝරා ලියන්න.

අප අවට පරිසරයේ ඇසෙන හඬවල් (1) බවක් දක්නට ලැබේ.
 (2)..... ඊට එක් නිදසුනකි. එම අවස්ථා වලින් (3)
 ගොඩ නැගිය හැකිය. එය වර්ධනය කිරීමෙන් (4) තාල ද නිර්මාණය කළ හැකිය.
 එය (5) ට ගත හැකි සරල අවස්ථාවකි (6)
 යෙදෙන ආකාරය අනුව අපට රිද්ම රටා නිර්මාණය කොට ස්වර යෙදිය හැකිය.
 (රිද්ම රටා, රිද්මයානුකූල, මුහුදේ රළ නැගෙන හඬ, ක්‍රමානුකූල, ගී පද නිර්මාණයට, මාත්‍රා)